

తెన వట్టణము 1922 వ సం॥ నవంబరు నెల 23-వ తేది గురువారము (No. 196

మంతుని నామధేయము, మార్గశిరమాస శుద్ధ పంచమి గి.

100-443687

పిమ్మల మొదలు వయస్సెన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటిని వాడవశియి

250-300 మూతలుగల నీనా 1-3 ధర 0-4-0 1 మోదలు 6 నీనాలవంతు మృ 1-4-0

శ్రీ. కృత్యాయా జ్ఞానమునకు మీ లోకమునందు కన్పడుచున్నట్లు మంచి గుణములైనవి.
అట్టి గుణములతోను సోమమునకును, మారులకును.

3. ఏకాగ్రములు అతి ఉపయోగకరమైనవి. మరల వజ్రమును పంచుకోవడం.

3. మీ లో కామయోగం కన్నా అధికమైనది. అందుచేత మీ లో లింగయోగం చాలా ది. ది బుద్ధులు మోటుగా పంపకం చేశారు.

[illegible][illegible][illegible]

రాశిపుష్కరమునందు పంపిణీయ (ప్ర) జాతారాధనకు ప్రాధికృత ప్రామాణిక. (1)

301-594

తేనిచో ఒకసారి మా ప్రదవ్యకళాలకు వయ
చేయుడు. సవరం బుగాను గజ్జు అడ్డిగలు, వజ్రా
ణము, నాగనత్తులు, కంఠెలు అడ్డిగలు, ముం
త్రాడు, గడియారము గొలుసు చేతికిప్పులు, యిది
యవి అవనేల ఎట్టి రకమైనను వారి పాతి కోరిక
ప్రకారము తయారుచేసి సకాలములో యివ్వ
బడును.

ఉమ్మడి రామబిల్లు శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంటే,

[illegible]

రత్న ప్రదీప తేజః

[illegible]

పట్టాభిరూప ముచ్చటలు

తా. ౩౩౦, ౪౪౪, ౯౭౪

తొమ్మిదవ లాభాంశం

జంషుద్ దౌలత్ కళాశాల ప్రాధికారమున
క్రికెట్ మైదానము తుత్తాజా సుబ్బాబాద్ కుమారుని
(M. A.) గారిచే రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడినది.

(ક્રમ-100) સર્વોચ્ચ સ્તરના નિષ્ણદો દ્વારા
સંપૂર્ણ રીતે સંતોષાતી અને સુધારાની જરૂર નથી.
પદ. મે. ડી. સિંઘે સંતોષાતી અને સુધારાની જરૂર નથી.

సర్వవృత్తిక సంజీవిని

[illegible]

(5) No. 44 Kommandant, 27. April

శ్రీ గౌతమీ పథములు

అందును ఈ పయోగింపబడి ఆశోకులను రక్షించినవి.

జ్వరమునకు హైమాది పానశమును, గడ్డలకు శతధాత్యమ్మును, ఉఁ యోగింపదగినవి

ఇది స్త్రీగను శుభావయతయే కాక, రాశుంపి పోయినపుడు చాలివు. స్త్రీగుల ప్రదేశాలయి పాశమును మీయ
యించి ప్రకాశము నేర్చించుచుండిన, స్త్రీగుబాధ ఎంతవూక్రిమును పోకడు. ఈ మందిలకు ప్రియ, వేద్య, గర్భిణి
బాధాద ఉపయోగించుచున్నాము. పాశకంబు పాశవేద్యులైన ప్రత్యేకము బాధలూగు ఉచితము

హానికరమైన అంశముల పేరా 1-4 లు (ఈ కాలేజీలో 0-14-0 లు)

3   "   "   0-12   "   "   0-10-0

శ్రీశ్రీనివాసము:—“వందీట్” మదరాసు. అయ్యళ్ళదా, శ్రమము 41, అదాల్పుకోవ్విడి, మదరాసు.

(ఒక విశేషిని నుండి)

విరుషవి

(ఒక విలేఖకుడు)

అందరి హిందువులకు, హిందువేతరులకు గాయత్రీ యను
దేవాలయార్చనమును చేసి బ్రాహ్మణులను జేయుటకు నుప
యోగపడునట్లు గాదు. పునఃత్పించువానిను, యజ్ఞోపవీత
మును ధరించిన వలెను తన బ్రాహ్మణునితోను గోపాలకృష్ణ
య్యగాను గాని వారి కుంటుమివారుగాని భోజనములు చేతురా?
సంబంధబాంధవ్యములు జేతురా? ఈ పనులు అక్కరలేక, ఒక
తొకమైనను ఖిచ్చుతేని అస్పృశ్యుల వాళ్ళుట లేనివారు సర్వ
సౌభ్రాతృత్వము జూపగలరా? దేశముల కల్లాము బెలుకడ

వలూరు } వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి.
21.11.22 } వలూరు నిమ్మ బాల్కనీరణ సంఘము.

విదేశ వస్తు బహిష్కారము

(తనివారపు సుబ్బారావుగారు)

హిందూదేశము అన్ని విధములకు సామగ్రిలకు యత్యంత ముఖ్యమైన వాధారకములందును అట్లేయుల కలిపాలన మొదలిడిన తరువాతనే యని తేజకర్తవలననే తెలియుచున్నది. 1907 వ సం॥ కనుక వెనుకటి కందేహితరం ఉద్యమములో విదేశీ వస్తువులు బహిష్కరింపవలెననియు, స్వదేశీ వస్తువులనే వాడవలయుననియు లేనివస్తువులకు తయారుచేయుటకు తగిన మిల్లులను నెల కొనినవలెననియు లాల్ బాక్, బెర్టీ, దత్తు, మిత్ర, భోగ్, సింగ్ మొదలగు ముఖ్యవాయువులు ఉద్బోధన గావించి చాల ప్రయత్నించిరి. ఈ ఉద్బోధనలన ప్రతిరాష్ట్రమునాని విద్యార్థులు అనేకులు విదేశీ వస్తువులకు వల్ల యంత్రసహాయమున వస్తువ్యాపకమును చేర్చుకొనివచ్చిరి. మన ఆంధ్రదేశమునకి శ్రీశైవ్య కుగల వెంకటాచార్యులు, వల్లభి కుబ్జారావు, గోపాటి బానిశారావుయొనని వాగ్దానమునాది కీర్తిశేషులకు ఆచరణాధిభాగ్యులారావు గారు ఉద్యమము, వైష్ణవ ఉద్బోధనములను గైకొని పనులు చేర్చుకొనుటకు వల్ల కృతార్థులైరి. కాని ఆంధ్రులకు వోదకము లేకుండుటచే తగిన పెట్టుబట్టు, కర్మాగారములు లేక వారందరకు నిర్వాహము నిర్వాహ్యులై ఉండవలసినది జటిలమి వీలొక ప్రభములు కన్నుల ప్రోత్సాహమున వెంకటాచార్యులు గొప్పకర్మాగారమును స్థాపించి లాభకరముగా పనిచేయుచున్నాడు. సుబ్బారావుగారు యీనడుమనే మద్రాసు పెన్సిల్స్ కర్మాగారమున పనిచేయుచున్నాని తెలియుచున్నది.

కూడతము: ఉద్యమము విదేశీ వస్తుబహిష్కారమున ఏర్పడుగాను లోపమియుండలేదు. క్రమముగా ఆ యంత్రాసాము లెల్లటి దేశము యథాస్థితిలోనికి వచ్చినది. పిమ్మట మహాత్మాగాంధీ సహాయ నిరాకరణ ప్రబోధములన విదేశీ వస్తుబహిష్కారమునకు మరల ప్రారంభము కలిగెను. మహాత్ముడు అనవరతముగా ఆంధ్రమున కన్న ముఖ్యగ్రామములనుండి యు క్రమశఃకి సాధ్యమగునదియు అనుకరణబహిష్కారమును వాచరణలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు స్పృహకరము మన గాటమును వర్తమును ప్రవరధరింపవలసినదను సంకల్పమును తేజ ముండంతులను కలిగించి దేశమునకు ఎన్నడును కలుగని గొప్ప లాభమును విదేశీ వస్తువుల కన్న నును తలపని గొప్ప వస్తువులను కలిగించి ప్రపంచమున కంటెటింగ్ విభాంధిని కలిగించెను. మహాత్ముని ప్రబోధములన తుండేడ్చు బిక్క - ముతావెట్టకట్టలను మనకు ప్రార్థనము ను 118,125,145 లు వస్తువులు కలిగింది. తదితర వస్తువులను వెంట వస్తువు కలిగియున్నానో దీనినిబట్టి చదులలలే (సీమితురు కాక. ఈవస్తువు ఏ కొలదినుండి భారతీయుల (నూటికి ఒకడు) చేతితో వడకెన నూలనవ్రయును ధరించినంతమాత్రమున కలిగినది గాని మన దేశమునకు నేత యంత్రాలనులన కలిగినది కాదని రూఢిక చెప్పవచ్చును. నేత మిల్లులు ఏకాద్రియో చాల కాలమునుండి పనిచేయుచున్నను విదేశీ వస్తువే కేవలము కలిగియున్నది వర్తములు లేవు నేత మిల్లులు స్థాపించుటకు లక్షలకొలది పెట్టుబడి పెట్టినగాని వస్త్రము తయారుగాదు. ను 10 ల వస్త్ర పెట్టుబడితో క్రమియారు అరల. బియ్యంకు పిల్లలగిరి చేతిరాట్టలు నూలపరిశ్రమలన వైన వివరించిన వస్తువు కలిగినది. భారతీయు లందరను కన్న బహిష్కారవిమముగా మిల్లులయిన వ్యాపారము కగించి స్వకాపరిశ్రమే మలభసాధ్యములని యిపుడైనను గ్రహించి త్వరలో విదేశీ వస్త్రబహిష్కారమును ఆచరణలోనికి తేవలయును దీనివల్ల అనేకకొట్లపాపాయిలు దేశమునకు మిగులు టయేగాక క్రమిక్రింది తీరిక కాలమును ఏకాద్రి సంపాదనకో ఉధా మేప్పకును. విదేశీ వస్త్రములు చాకగా అమ్ముటవలన భ్రాతృవడి కొనగూడదు.

ఈచాకవలన దేశములో మరల నెలకొన్నదిక నూలు పరిశ్రమ అంతరింపగలదు. విదేశీయులు మగపాత్రను అంతరింపజేయువరకు తమకు వస్తువు వచ్చినను చాకగా అమ్మి పిర్మట వస్తువునుకూడ, ట్టునుటయే గాక యాకాడిర్చునుటకు మరల ఎన్నడును యిట్టి యంత్రాసామున కలగవలదుటకును ధరలు పదిరెండు మారులెట్లుకట్టి ఎత్తవలసినవారు వడివేసి చాకలోపుగా వోమగనుటకు గండేహితరం? మహాత్ముడు వస్త్రబహిష్కారమునకు మొదటి నుండియు వర్తమును చేసి సంచలనము కలిగించి లాభమునుపే సట్లుగా దేశములోని క్రమితికావ్రుజ్ఞులు మలభసాధ్యములకు పాత్రలు ఆలోచించి దేశీయులకు చేతిని విదేశీయులకు పోవుచున్న భగవదాహమునకు ఆడకట్టువేయుటకు ప్రోత్సాహకరమును. ఈకావ్రుజ్ఞు లందరిని గయో కాంగ్రెసునకు ఆహ్వానించి ఆంధ్రుల యానియమును గుర్తించేయించి సారాంశమును తేల్చి ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు దేశీయు లందరొక కృషి చేయుట అత్యవసరము.

రెండు మాతన సాదనములు

(యంగుళంబియా)

కాల్యాణవస్తుండి యావవాగవస్తు వచ్చిన అనంత మోక్షమునకు రెండు మాతన సాధనముల నొనగొట్టటం జను దెంచుకొని వడిత కూతలూలు గారు లాహోరునకు వెళ్లి.

(బిటిషు కన్సుబహిష్కారము అందొకటినియు, కానన సభాప్రవేశము రెండవ దనియు ముఖ్యమైన దనియు నుడివెను. ఈ రెండుసాధనములలో నొకటిని, దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంత నూత్రమునకు అనుకూలముగా నున్నదా యనిచాలమంది సంక యించుచుందురు.

దేశమును సమస్తీకాసనోల్లంఘనమునకు పంపిదపరచ యత్నించు నెడల. మనము దలపెట్టు సమస్తీయుద్యమమునకు ముఖ్యమయ్యుచు కార్జన్యరాహిత్యమును, గాపాడుటగాను ద్వేష వాతావరణము సంభవించుటందే ఆత్మింపవలెను. క్రమిగాను మనమును బిటిషువస్తువులకే ద్వేషమునుజోధించును జనమయెడల దేశమునంతటను మంచగనిని పరచినవార మగుము. శిక్షులు చల్లించుటకు, కన్సుబి కాసనోల్లంఘనము మొదలగు క్రిష్టన్తితులను ఉద్యమము స్పష్ట దౌర్జన్యదేని ఈ గన్సివేలవచ్చును. క్రమశిక్షతో కాసనోల్లంఘనమునకు దేశమున కయారకే యుట మన యాదర్శమైన యెడల, దౌర్జన్యరాహిత్య నూత్రమును ప్రజలకృతాశమునందు లీనమగుటలు మొదలు నొనర్చవలెను. మనస్సునందుగూడ దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంతమునే స్వచ్ఛా యందుగుటలు జేయుట కష్టసాధ్యము. కాని దౌర్జన్య యుక్తగు అహింసల వ్యాపింపజేయు కార్యక్రమమును నిర్వచించుట దౌర్జన్యరాహిత్యమనప్పి యద్యమునకు సంసిద్ధ మొనర్చుటగాక ప్రతిపాలఫలితములకు గారణ మగును.

తన దౌర్జన్యరాహిత్యసిద్ధాంతమును కాంగ్రెసు పక్షము వారందరివైనను ఎల్లప్పు టి కి నిబల వంత ముగా విధించుటకు మహాత్ము డెప్పుడును దలపెట్టెడు. కాంగ్రెసు సంకు చాలమందివస్తులు, దౌర్జన్యరాహిత్యమును కార్యసాధన శోకవిధానముగనూత్రమే యవలంబించిరి కాని కార్యసాధనా విధానమునైనను అందుసంపూర్ణముగ విశ్వాసమునచి ఆచరణము జేయకొనవలెను. కొందరు కాంగ్రెసు కన్సులకు కార్య సాధనోపాయముగను, మరికొందరు కన్సులకు పరమధర్మముగను నున్న ప్రస్తుత విధానము - ప్రకారము న మ ప్పి కాసనోల్లంఘనమునకు దేశమును దయావశముకలెనన్న - దౌర్జన్యరాహిత్య వాతావరణమునకు ప్రతిబంధకమగు, బిటిషువస్తు బహిష్కారమును వదలివే డవలెను. "ప్రభుత్వమువారు ద్వేషముతో పరసాధించు కార్యములను గడంగుచుండుటచేతను, "ప్రభుత్వోద్యోగులచే అనేక ఘోరములు బహిష్కారముగా జరపబడుచుండుట" చేతను "పరసాధించు సాక్షిమునో నరెట్టులను, ప్రాసిక్యూటనులను, శిక్షలును" జరుగుచుండుటచేతను - మన భావి కార్యక్రమమునకే ఆత్మనిష్ఠాతకర మగు కార్యక్రమమును ప్రారంభించుట యుచితమా? బిటిషువస్తుబహిష్కారమునకు ప్రత్యేకముగ ప్రచారమొనగట్లు యవసరము లేదనియు, కాంగ్రెసు అట్లు సలహానిచ్చిన నదియేగాలుననియు దెలుపబడెను. అట్లు గావించుటదేయెడల ప్రతిబాధకరండును క్రమియారు మందును నీకన్సులయే వ్యాపియనని మోతీలాలుగారేయొప్పుకొనుచుండిరి ఇదివరకే స్థిరపడిన విదేశీ వస్త్ర బహిష్కారము - బిటిషు వివను మరి యెంతరదేశము లైకన-ఇ దువలన పట్టువీడుటయే గాక ఆపాయకరమగు పరిస్థితులను దెచ్చిపెట్టును. మహాత్ముడు లేని సమయమున కార్యక్రమమున పెట్టిమార్పులు గావించరాదను కారణముచే కేసీనూచనకు ప్రతికూలముగనుండలేదు. మహాత్ముడుండి ముత్తయ్యలు లేకనే, అభిగ్రద్ధికరములగుమాన్యులు గావించుటకు ఇతర నాహులకు ఆధికారము గలదు. కాని ప్రస్తుత కార్యక్రమ ముఖ్యముగ్రమమునకు ప్రతికూలముగనుండుటచేతను, మహాత్ముని నూచనల ప్రకారము మనము గావించుచున్న ఇతర కార్యములకు విభాతకరముగ నుండుటచేతను ఈనూచనను ఎదుర్చుచుంటిని. మనవివక్షణతేని విదవాడి మహాత్ముడు చెప్పినట్లే చేయవలగలెను. కాని మహాత్ముడు నిర్వచించిన ప్రకారము మనమొక కార్యమును సాధింపనెంచినయెడల ఆతడు దెలిపిన నియమములకు బద్ధులమై అట్లు చేయవలెను. ఈనూచన ఇదివరకు చాలమాయలు మహాత్ముని ముందు పెట్టగా వాతకు అనేకమార్లు దీనిని ఖండించి తిరస్కరించుటచే ఈవర్తంతరము లందు నేను దృఢమృత్యుముగలదు.

ప్రజలసమృద్ధులకు పొందవలందా ఎన్నికలందు ప్రవేశించిన కాననసభ్యులు తమ పదవులకు రాజీనామాలు నిర్దురమహాత్ముడు తలచెని నెవరూ పండితుడు దెలుపుచుండెను. దేశీయులకు సమృద్ధిమైనను గాకపోయినను కాననసభలందు తమ స్థానములను వీడనివారు కొంతమంది మనముండుటచే మనము వెనుపలనుండవలసిన మోతీలాలుగారు వాదించుచుండిరి మితవాదులు తమ స్థానములకు రాజీనామాలు నొనగడదని మహాత్ముడు తలచిన విషయమనిననె. కాని కాననసభా బహిష్కారము చేసిన యాకారణమే ప్రారంభింపవలెను.

1920 ఆగష్టు 21 వ తేదీన మద్రాసునందు మహాత్ముడిట్లు ప్రవేశించెను "నేను, కాననసభల ప్రవేశించరాదని నానుంత రంగమున దలంచిన యెడల ఆసక్తియునానకు నేను కట్టుకొడి యుండవలెను. నాజే దేశీయులలో 99 మంది ఇతరులు ఎన్నికలందు పాల్గొనినను దానితో నవసరములేదు. ఎన్నికలందు పాల్గొనిన యెడల న కట నుంచబడిన బోను లోబడి చిక్కుకొనెదనని వారిని బోధించెదను. కాని వారి క్యోలన వాస్థితినుం దెట్టిమార్పును గలుగదు." యంగుళంబియానుండి ట్టుప్రవాసెను. "కాననసభల ప్రవేశించుట ఆపాయక మైనయెడల మితవాదులు కదల ప్రవేశించునని బాతీయ వాడు కెందుకు అనూయవలెను గావలెను? మితవాదులు పాల్గొనుటందే నుండకు గాకట్టి ఆ అపాయమునందు పీరుగూడ పాల్గొనకలె? ఆ కరణ బహిష్కారము న తేన యెడలనే ఈ అపాయమును కల్పింపవలెనని వీరీవాదనయా? చివరకే వాదన యొనయెడల బహిష్కారమునూత్రమును కలిగ నర్థము జేసికొనలేదని గావించుచున్నది. ఏసంసాధనముగాని మనకు ఇప్పుడు లేకపోవుచేగాని, వాని నడపువారిలో సహకారమొనర్చుట మనకిప్పుడు లేక గాని మనము బహిష్కరించుము. కాననసభల బహిష్కారమున కీరెండేదియే ముఖ్యకారణము.

వోట్లకొరకు ఆడుగు నపుడు వోట్లతో నేమిజేయవలెను కానన సభ్యులందు స్థానముల సంపాదించిన తరువాత నేమి చేయవలెను? "మామ సంపూర్ణస్వరాజ్యము గావలెను. భిలభతు గావలెను పంజాబు దురంతములకు తగిన పరిహారము గావించవలెను మనముగోరు విషయన్నియు సమకూరవలెను ప్రభుత్వమువారు గావించు ప్రతి నూచనను ప్రతిరోధించవలెను. ప్రభుత్వమువారు గావించించిన యెడల గాంధీ మహాత్ముని వదలెదమను నూచన కైనను నేలొలది రాజకీయ భియింపను వదలెదమను నూచనకైనను లభ్యంతర పెట్టవలసినదే. స్వరాజ్యప్రభుత్వము వారి యుత్తర్యులైననే వారిని కదలి పెట్టుట కంగీకరింతు మనము ప్రతిరోధింపవలెను. అంత కంటే వేరలేదు." అని మోతీలాలుగారు చెప్పిరి.

నిరంకుశాధికార కర్తయు వాడుకొని యున్న తెనను తొలగించుట కిదియూ మార్గము? కాననసభల వ్యాపార పరిపాలించుచుంటిని ప్రభుత్వమువారు గావించు ప్రభుత్వముల యథార్థమును వెల్లుచుట్టు కిదియూలో? సుస్కందల కట్టుక నిరుపయోగ మైందనిగాని, ను:కు తగిలించడ లేదనిగాని ప్రపంచమును కమ్మించుట కిందువలన సాధ్యమగునా?

కాననసభలను ప్రవేశించ వచ్చును గానినాను గాంధీ కథల ప్రవేశించి ప్రభుత్వమువారు మనము మోతీలాలు బహిష్కరించుట చాల అవసరమైనను, బహిష్కారము వచ్చు కలదు బాటికేయించు కాననసభల ప్రవేశ పరిమితికొని నయెడల, ప్రభుత్వమువారువలంబించిన నిరంకుశ నిర్బంధవిధానము సాగియుండ నేదని పండితులమతము. పండితులనువించు ప్రతిరోధ కార్యక్రమములన నిర్బంధవిధానము నావల మన మోపించవలెన వీలగునా?

పండితుడు నూచించిన కార్యక్రమ మిదియైనను, మనమూ నూచననే యంగీకరింపవలసి వచ్చినయెడల నిరంతరం చాలతిక్కువ తీవ్రమగు రూపముతో దీని నంగీకరింపవలసినదగును. ఆతను దెలిపిన నివేదికయందునూడ నిట్టి నూచనలు గావించుచుండెను ప్రస్తుతము, ము:దనలంబింపబడు ఇద్దరి సుప్రార్థముగ కళ్ళుండుటకు వీలలేదని 113 వ పేరానుందు తెలిసెను. కాంగ్రెసు పక్ష అభ్యర్థులయెడ ప్రభుత్వము వా రకలంబించు విధానమును బట్టియు, ఎన్నికల ఫలితమునుబట్టియు, మనకార్యక్రమము నేర్పాటుజేసికొన వలెననియు ప్రస్తుతము కన్సులంబు వీలలేదని తెలిసెను. గయ బాతీయమహాభివారిని, కాననసభా ప్రవేశమున కనుమతి నిర్వరలెనని గోరం తెనియు కాననసభ లంద వలంబింపబడు కార్యక్రమమును 1921 సంవత్సరము డిసెంబరు మాసమున గూడు కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించుచుండును గాను గావను, మోతీలాలు నెవరూగాదును ఏకీభవించిరి.

కాననసభా ప్రవేశము కన్సుల యెడల ప్రస్తుతము సభా ప్రవేశముంగీకరించు ఎన్నికలందును కన్సులకు తిరిగి వెనుకకు బోయి ఆ ప్రభుత్వముల విదవాడ వీలచునయె ప్రస్తుతము కాననసభా ప్రవేశమును నిరాకరించిన యెడల ముందుముందు కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థులకు ఎన్నికల ప్రచార మొనర్చుటకు తగిన క్వోటి యుండవలయు నొక వాదం బలము దేరెను. ఇది వార్షి పరగి నదే. ఇది క్లిష్టస్థితియే. తప్పుపథము ప్రొత్సహించుట జేయుటకుగాను ఇట్టిక్లిష్టస్థితులను అనేక సంఖ్యాక్రమములను నిర్మింపవచ్చును. కాననసభాబహిష్కారము పారభాటిని తమనాట దెలిసి కొనినయెడల తిరిగి వెనుకకు వచ్చుటకు నవకరు వీలులేకపోవచ్చును. కాని ప్రస్తుతము కాననసభా ప్రవేశమున కనుమతించి తమవార నందువలన మనవిర్యాణ కార్యక్రమమునకు భంగము గలిగెననియు అనవాయోద్యమము:గలపట్టును దొలగించెననియు దెలిసికొనిన యెడల నప్పుడుగూడ మనము వెనుకకు వెనుకకు వీలులేదు.

సి. రాజగోపాలాచారి

ఆకెళ్ళ మొకటశాస్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా)

గవర్నరు గారి పర్యటనము

విశాఖపట్టణమునందలి యువన్యాసము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముననుచు

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయముననుచు ప్రభుత్వమునకు వచ్చి తన పరిశీలన తోమాత పాఠశాలను నిర్వహించుచు వచ్చెను. రైల్వే స్టాండ్ను ముందుగా పరిశీలించి పాఠశాలను సందర్శించిరి. అప్పుడుండి వారు పురపాలకమునకు వెళ్లగా అచ్చట మునిసిపాలిటీ కమిషనరు జిల్లా బోర్డును గవర్నరు గారికి సన్మానపత్రముల సమర్పించెను.

రెండు సభ్యులకును గవర్నరు గారు ఈ క్రిందివిధముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

మహాశయాలారా, మీరు నేడు మాకోసమైన సన్మానము నకు విల్లించుటకు ప్రభుత్వమునకు సాధకులను మీకు వంద నమల నన్నియనుచున్నాను.

ఈజిల్లాకును విశాఖపట్టణమునకును నేను వచ్చుటకు ను ఇది మొదటిసారియను గావచ్చును. మీతోను, నాయకుల నోను కలసి సందర్శించుట కతాకము గలిగినందులకు నేను మి క్కిలి సంతోషించుచున్నాను. వివిధజిల్లాలలోని ప్రజలు దూర మున నుండి ప్రభుత్వమునకు, మదరాసుకు రావలసినందున వారి కోరికను పూర్తిచేయుటకును గూర్చి చర్చించుటకు అవకాశము నును సర్వేక్షణతోనే నేను రాజధానియందు పర్యటనము చేయుచున్నాను. మే మిక్కడ నుండునపుడు మీ గొప్పపట్టణమును చూచి యానందింతు మని ప్రత్యేకముగ జెప్ప వలసములేదు.

మునిసిపాలిటీకి ప్రత్యుత్తరము

నేను ఈ పర్యటనము విశాఖపట్టణమునకు వచ్చుటకు సామాన్యమున కెందు మే కాక, మీ విశాఖపట్టణపు వలస మీ పట్టణమునకు అధికముగ వచ్చిరి గలగుటచే. మీ హాస్యరసీ రాటులను మొదటినుండియు నేను గమనించుచున్నాను. మీ హాస్యరసీ గొప్ప అనుభవమునకు గర్వము కలుగుచున్నది. మీ హాస్యరసీ సందర్భమున ప్రభుత్వమునకు వివిధ సందర్భములను చూపుచున్నాను. మీ హాస్యరసీ వారు నేర్పించుచున్నట్లు, విశాఖపట్టణ వర్తకమునకు ప్రసిద్ధిచెంది యభివృద్ధిగాంచును. తెలుగు, పోలీసు, పోలీసు నియంత్రణ కమిషనరులను మీరే సందర్శించుచున్నారని మీరన్న పదములు కనుగొంటిని ప్రస్తుత మావివరముల కన్నిటిని గూర్చియు నేను మాటలాడవలసినదే. ప్రభుత్వమువారు మీ పట్టణము లను, మీ కోర్టులను వారుగ నెందునందు మీ పట్టణములకు వారందరే ప్రజలను ప్రస్తుతమునకు వచ్చుటకు మించి జనములను మేర్పడుట వలన కలిగిడి యిబ్బందులతో అందరును ఏకోన్మతముగ పనిచేయుననెను మీరంటిరి. నా ప్రభుత్వము వారు మీ యభిప్రాయముతో సంపూర్ణముగ నేర్పించుచు న్నాను. మీరు చెప్పియున్నట్లు మొదటి మునిసిపాలిటీ రైల్వే ఈ మాదు సంఘమును సామర్థ్య సహకారముతో కృషి గలుగవలెను. జిల్లా బోర్డు కమిషనరులను నాకు దృఢ నమ్మకముగదు. మీ సందర్శించుటను మీరు సహాయము చేయుటకు దైర్ఘ్యమును, ఆసక్తికారి యిదిగతే మీ మునిసిప ల్ ప్రదేశమును జూచెను. మీ రాతనియనుభవమును వినియో గించుకొనవచ్చును.

నీటి ప్రకరులు కట్టించి నూరులకొద్దపు విషమును ప్రభుత్వమువారు మిమ్మునిచేరి నోకదానిని ఇంపును కోరిన పట్టును మీరింకను పంపియు నాకు తెలిసినది. కారణమునీటిని యుపయోగించుటకును విషమును ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించు చున్నాను. కాని నీటికోరికను ముగియలేదు. వివిధ భవిష్య ద్ధిగా ముందు విశాఖపట్టణమునకు నీటిసరదు లుండుట యంతయు వలసమైయున్న ప్రభుత్వమువారు శుద్ధియచున్నారు.

మీ ఎంబెసేయరుకు పాతకాలము కళాశాల మాన్యుచు మీరు కలిగి దానినిగూర్చి గౌ. విద్యాశాఖమంత్రి సంగీతిరి. అనేక కళాశాలలవలన, మీకోరికయియు నేలవేరుటకు నీలు లేదని ఆయన నాతో నిలువజేసెను. ఈసందర్భము విద్యా ధ్యంబంధులైనది. రాగలరెండుమాసముల సంతకములలో నుండి డి. యభివృద్ధి ప్రభుత్వమువారు గమనించుచుండెను. ఈజిల్లా దల తాత్కాలికమైనదియే నేను తలచుచున్నాను. ముందు ముందు విద్యాధ్యయంబులన్నిటిని సమగ్రముగ పోషి, కళాశాలకాలత. నను కట్టుదలగట్టి నుండుటో, అవిషయమై ఆసక్తికరముగ నాలోచింపవచ్చును. మీ సెన్. ఎ. వి. ఎస్. కళాశాలను మొద

టి తరగతి కళాశాల మాన్యుచును మీరుకోరితిరి. మీరన్న జమీంకను అధికారరీత్యా ప్రభుత్వమున కందలేదని నేను తలచు చున్నాను. విశ్వమునందలి ప్రభుత్వము ఆలోచించుటను విశ్వవి ద్యాలయమునకును కళాశాలలకును సంబంధము ఇట్టిదని యే ర్పడువరకు, ఈవిషయము యిప్పుడే నిర్ణయించుటకు నీలుండదు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము ముఖ్యపట్టణమును గూర్చియు మీ రు ప్రస్తావించితిరి. దానినిగూర్చి చర్చించుటకు ఈ సాయంకాల ముగమానేకమునాడును. కాబట్టి నేనిప్పు డేమియు అవిషయమై మాటలాడుట యుచితముగనుండదు. ఈ ముఖ్యపట్టణము విషయ ము అందుబాగుగ

నిర్ణయించుట నేను తలచెదను. విశాఖపట్టణము వైద్యపాఠశాల ను కళాశాల మాన్యుటకు ప్రభుత్వమువారిదిగతే యిదిగతే రని నేను మీకు తెలుపుటకు సంతసించుచుంటిని. ప్లానులు, ఎస్టి మేటులు ముగియ ముగియ గావచ్చును. అన్ని విషయములక లెనే, ఇది ము ద్రవ్యవసతి యుండినపుడు, ప్రారంభింపబడును.

***

ఆంధ్రవిద్యాలయము

మునిసిపాలిటీకి. జిల్లా బోర్డులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి క పిమ్మట గవర్నరుగారు, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయవిద్యాలయ సమా వేశమునకు వెళ్లిరి. ఆసభకు ఆహ్వానమునైనవారి కోరికను వచ్చియుండిరి. విద్యాశాఖమంత్రియగు గౌ. పి. వి. పాత్రో గారును విద్యాశాఖ దైర్యుర ఆరు ఆర్. జి. గ్రీవు గారును వచ్చి యుండిరి.

గవర్నరు ఉపన్యాసము.

నే నీకు విశాఖపట్టణమునకు వచ్చి సందర్శనమున నే యీ సమావేశము నాహ్వానించుచుండుట యద్భుతము. ఈ సమావేశ మునందు చర్చించబడుచున్నవిషయముల ఏకోన్మతముగ నందుననియు కావ్యరూపము దాల్చుననియు నేను తలచుచున్నాను. ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయమును గూర్చిన వివరములను ప్రస్తుతము నేనిచ్చిరి. బాగుగ నేర్పించెను. ఆంధ్రము ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును చా సంతకములనుండి కోరుచుండిరి. వారికోరిక సమాజమైన దని ప్రభుత్వమువారి కోరికగిరి. గౌ. వి. ఎస్. కళాశాల ఆధ్యక్షు లుగా జరిగిన యాంధ్రము సభ మొదటి సభ్యుల యు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము కావలెనని తీర్మానించెను. అప్పటి నుండి ఆ విషయమై మదరాసు శాసనసభ యందు కలువారు తీర్మానములు ప్రవేశపెట్టబడెను. 1917 లో గౌ. భూ. వెంకటప తిరాజుగారు ఒక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెను. అప్పటివిద్యా శాఖదైర్ఘ్యంబు 50. పాత్రో స్టాన్ ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, తీర్మానమునకు సానుభూతి జూపుచు ప్రత్యేక విశ్వ విద్యాలయ విద్యాలయము నకు తగిన సమ యము రాలేదనిమాత్రము చెప్పెను. మరల 1919 లో వెంకటపతి రాజుగా రాక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రభుత్వమువారు ఆ కోరికకు సానుభూతిజూపినందున యుపపాదకుడప్పటికి తీర్మా నమునకు సంబంధించి నెను. చివరకు 1921 లో మువ్వరకాసన సభ్యు లీ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. చర్చ జరిగినపిమ్మట గౌ. పి. వి. పాత్రో గారు రాకయుపసంఘమును నియమించి. ఉపసంఘ స భ్యులన్ని విషయములను ఆలోచించి ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేక ముగ నోక తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ ముండుట యవసర మని ముఖ్యసభ్యులైనారు. ఈలోపున నే పాత్రో గారి విశ్వవిద్యాలయ విల్లు ప్రకటించెను.

ఈ సందర్భము, విద్యాశాఖకు అధ్యక్షుడుగ నున్న గౌ. పాత్రో గారి యుత్సాహమును ఎంతయేని కొని యాచుచున్నాను. ప్రాథమిక, మాధ్యమిక, కళావిద్యాలయము మై పాత్రో గారు చాత్రధి కనించి కృషిచేయుచున్నాను. (హర్షధ్వనులు) ఆయన చేయవలసిన ఇతరులకు కన్పించుచున్న విశ్వవిద్యాలయ విల్లునుగూర్చి పలువిధములకు విమర్శలుండిన ను పాత్రో గారు దానిని ఆమోదింపవలయుననియును ఎంత యేని జట్టువలసినామి విల్లులలో ముఖ్యదైర్ఘ్య మేమన ఒక స్థలమునందు అన్ని కళలను కేంద్రీకరింపజేయుటయే. మదరాసు రాజధానినగుటకు నాలుగుకొట్ల ఇరువదిలక్షలు. మదరాసు విశ్వవిశ్వవిద్యాలయ మింతవికాలమైన ప్రదేశమునందలి కళా

లవిద్య నంతయు పరిశీలించవలయు. అప్పుడు ప్రాత్యక్షవిద్యాలయ యనున పదమునకు వలసి వచ్చును. కళా విద్యను. మదరాసు పట్టణ తరగతి కళాశాలలకు విశ్వవిద్యాలయ యనబడునను నప్పుడుగనునని కొందరాయెడిరి. అట్టి కళా శాలలకన్నియు కలగడ గౌ. పాత్రో గారు సర్వసమయములను త్నింతు రిహాసుము నాకు గలదు.

ముఖ్యసభ్యులు

ఆంధ్రము అసంఖ్య గుమారు ఒకకోటి డెబ్బదిలక్షలు గలదు. కనక వారికై ప్రత్యేకముగ నోకవిశ్వవిద్యాలయ ము నొ గుట యుచితమయ్యెను. నేటి సమావేశమునందు నీ విషయము లను గూర్చి ముఖ్యముగ చర్చించవలసి యుండెను. తెలుగు దేశ మున కేనిధనుని విశ్వవిద్యాలయ ముచితముగ నుండునో యా లోచించుట మొదటి విషయము. విశ్వవిద్యాలయమునకు ముఖ్య స్థానమును కరించుట రెండవవిషయము. (ద్రవ్యము విరాళము లేపాటివచ్చునో కనుగొనుట మూడవ విషయము.

తెలుగుప్రజ లధికసంఖ్యాకుల వనతి కనుగొనుటకు నుం డెడి ప్ర దేశ ము ను నిర్ణయించుటకు నేటి సమావేశమునకువారలెరు పునుండును. స్వంతకాభ ములను వారు పోటీచేసుకొనెదము. ఇచ్చట పెట్టువని, అచ్చ టపెట్టువని కోరెదము నాకు నమ్మకము గలదు. ఏదో యొక ప్రదేశమును నిర్ణయించిన అచ్చటవారికెరు గొప్పయెత్తును. దానముగ నొసగ దలచియుండవచ్చును. కాని ప్రతివారు తమ స్వంతకోర్కెలను, తమ యాశలను ఆలోచింపక విశాఖపట్టణము నుతో, వారు నా కని ముఖ్య స్థాన నిర్ణ యములకు అంగీకరింపలేదని నేను మనఃపూర్వముగ కోరుచు న్నాను. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ జయోపయములు ముఖ్యస్థా నమును బట్టియుండునని యెరుంగవచ్చును. (కళాకర్షణము)

అంతట భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు గవర్నరు గారికి కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల నర్పించిరి.

గవర్నరు గారు వారి సభివనీ గారును సభివాసముగా 11 కుంటలకు వాల్చెనకు వచ్చిరి. (కానీ లీలగుండా, బొనుమా నకు పోయి అచ్చట పునాళకసంఘమువారి యొక్క గౌరవార్థము క్షుద్రాపాఠముగ నొక సార్వభౌమముల కందరి. నాతీయవా దులు బొనుమానకు దొక్కరైనను గనుపడలేదు. అక్కడలెరు, విశాఖపట్టణకు, నియోజకవర్గము స్థలములందు జనులకీర్తిని యుండిరి. నిన్ను నో మొన్న నో బుట్టి, గవర్నరు గారి భార్య వెదలిపోయింత నే చనిపోవుట కనుపించు గం ఘముల ప్రోక్షణము కొందరే సభకువచ్చియుండిరి. కామయ్య గారు మునిసిపల్ ప్రత్యేకమును, వ్యవసాయము గాని డిస్ట్రిక్టు బోర్డు ప్రత్యేకము చదివెరి. రెండువారల యావరములు రెండు దినపు సంతము లందున గవర్నరుగారికి సమర్పించ బడినవి. వచ్చిన వారందరూ గవర్నరుగారికి సమర్పించ బడినవి. రెండువారలములందు, ప్రభుత్వమువారు దునికెరిగిన దన సహాయము చేయలేదనియు తెలుపబడియుండెను. గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి న తరువాత పు ము లు పంది పెట్టబడెను. గవర్నరుగారు భూపతిరాజు వేంకటరాజుగారివో ను, కరసింహరాజుగారివోను, వాయునంచలములు గూర్చి యు, పట్టల గూర్చియు ముచ్చటించిన తరువాత 12-15 కుంటల "కళాపాఠశాల" నకు మోటారులతో పోయిరి. నీటి దినము సాయంకాలము నాలుగుకుంటల ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి చర్చ ప్రారంభ ముకను.

వేలూరుజయిలునుండి నారాయణరెడ్డిగారు నిడుదల యగుట

వారి యువన్యాసము

వేలూరు వెంట్రలో జయిలనుండి యిటీవల నిడుదల కాబడిన వెలూరు మండలమున లైన్ క్రియమైన వారాయణ రెడ్డిగారు 19-వ తేదీని ఆనంతపురానకు ప్రాంతాధికారిగా అసహాయకమును గురించి అచటనుండి వెలుగు విశే మముగా వచ్చియుండిరి. మొట్టమొదట క్రియమైన రెడ్డిగారు ప్రజలనుములు వెలూరు వెంట్రలో నిడుదల ప్రస్తావించుచు స్వగౌరవమును పడముటకు భిక్షరే ముఖ్యకారణ మని తెలిపెరి. తరువాత గొప్పనాయకు లునుముండిరి. దేశమునకును, నెహ్రూ ప్రభుత్వము కానవసరమగుండా స్వగౌరవము పొంద నెంచుట కృతకాలవారణ మగుననియు, క్రి గాంధీ మహా త్ముని యుపదేశములచొప్పున ప్రజలు 20-వ తేదీ, డిల్లీ కాన్ఫరెన్సును కొనసాగించుట కర్హమని తెలిపెరి. పిమ్మట సంగం కాకరావుగారు లేచి స్వగౌరవమును పొందుటకుగాను భిక్షరే నవయోగింప వలసిన ఉపదేశమును చేరిరి. ఇట్లు యొక్క ప్రాముఖ్యమును గురించియు, మద్యపానమువలన కలంబు గవు ములను గురించియు, అందరినునున్నులకు విశేషముగ గొప్పర మగునట్లు ముచ్చటించిరి. అంతట సభ మహాత్ములకు జయ అను కట్టములతో ముగిసెను—(ఒక విశేషమునందీ.)

2. సుల్తానుకు కనుమడి తొలగి పడచిన పహిను నదీను గానూగారి చర్యలు మహమ్మదీయ మతమునకు గద్దెకరములుగా నుండినను, ఖాల్జిపాత్రధిక్తు భంగకరములయ్యెను. నదీనుఖాను గారు సుల్తానుగా నున్న కాలమున పహమ్మదీయులు కాని (బిలీ) బహారు మున్నగు మతాంతరల ప్రతిష్ఠయును అవిదేశీయుల బాల్యమును చాల అధికమయ్యెను. అంగ్లోరాజాదీయ సంఘ వారి ప్రయత్నముల కెల్ల పహిను అభ్యంతరమును కలిగించు నుండిన సుల్తాను బిలీషువారిని శాశ్వదొప్పుబయే దానికి పవడి నిద్రొము. ఈరీతిగా బిలీషువారు సుల్తానును తీసి నివోయి మహమ్మదీయులతో పరాధభావమును కలిగించుటకు ప్రయత్నించుచు ఉపబలన ఖిలాఫతు మహమ్మదును తొల్లను గొప్పకలనను యూరఫుజు అందోళనము నందు న్నారు. తొలగింపబడిన సుల్తాను గుడి ఖాల్జిఫాను తానే యిచ్చుచున్నాడనియు క్రొత్తగా ఎన్నుకొనుచున్న ఖాను య ఖాల్జిఫా కాడనియు వెల్లడించుటకాపారబోయి సుల్తానును బిలీషువారు మున్నగు దేశములతో త్రిస్సీవో మహమ్మదీయులతో కరస్పరచిక్కింపులకు కలిసింది వివాదత్వమును పోగొట్టి అంగ్లోరాజసంఘమువారి విజయమును విఫల ముందించి వారికి సంకల్ప తెచ్చుటయే మహమ్మదీయు మతద్రోహుల సంకల్ప ప్రపంచమునకు వెల్లడి కావూడదు. అందులకు బిలీషువారే ధ్యులగుదురు. పోరబోయిన సుల్తానును హిందూదేశమునకు

అకాలీల విజయము

సర్ గంగారాంగారి ప్రకటనము

తాను గురకబాగు భూములను సర్ గంగారాంగారికి కొలుకీయ్యవేదని మహాంతు ప్రకటించుట ఒకపాశ్చాత్యుడు చెరసాలలో సర్దారు అమరసింగుగారి దవడయొక్క విరుగుగొట్టుట రామదాసుగురుద్వారమును మహాంతు ప్రబంధక సంఘమువారికి వశపరుచుట

గురకబాగుభూములను కొలుకు పుచ్చుకొనవలెనని దొంగతనమువారును యితరులునుగూడ నన్ను కొరలేదు. నేను ఆంగ్ల దేశమునుండి మరల బాహుళ్యము కచ్చినప్పటికి నవంబరు 4-వ తేదీన గురకబాగుకు వెళ్ళితిని. భవమును కల్పయితములకులన ఆరెవలను నిలవ సాధ్యముగ నేని అట్లుచేసి తీరవలెనని అచటనే నిశ్చయించితిని; గాన ముందొక కర్తవ్యమునైన భూములను కొలుకు పుచ్చుకొనవలచి అట్లు చేసితిని. గురుద్వారావట్టుమాలా చేయవలసిన సహజముగూర్చి తెలిసికొనుటకే గహస్యముగా సర్దారు మెహబూబుసింగుగారితో చెఱసాలలో మాటలాడుట కనుమతింపవలెనని కోర్చువారిని కొలిచితిని. మెహతలు సింగుగారు కొన్ని సవరణలను చెప్పిరి గాని అవి తనస్వంత అభిప్రాయములే గాని ప్రబంధక సంఘమువారి అభిప్రాయములు కావని మెహతలు సింగుగారు చెప్పిరి. ఆమరునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటల 50 నిమిషములకు మెహతలు సింగుగారి నూచనల సర్ బాను మెయిన్ వార్డుగారికి తెలిపితిని గాని గాననకథ అనాడు 2 గంటలకే జరుగునుగాన యీనూచనలను గూర్చి అలాచించుటకు విలులేదని మెయిన్ వార్డుగారు తెలిపిరి సర్ గంగారాంగారు ప్రకటించిరి.

అకాలీనాయకుల కేసు

22 వ తేదీన 12 గురు సాక్షులచిరణ జరిగినది. జనవరి 31 వ తేదీన జరిగినసభకు మేము వెళ్ళితిమి. ఆసభకు మహాంతు సుందరదాసుగారు వచ్చిరి. గురుద్వారా సంఘమువారి మరతుల కంగీకరించిరి. తరువాత చాలసామల అకాలీలు చెట్లకు నడుచుచుండగా మేము చూచితిమి. ఎవరును అడ్డు చెప్పలేదు అని వారు నడిచిరి.

మంషేరుబహదరుసింగుగారిని వదలివేయుట మంషేరుబహదరు సింగుగారిపై తేబడిన కేసు 22 వ తేదీన కొట్టివేయబడెను. అయినను తదలివేసిరి.

జమితుసింగుగారికి శిక్ష వేయుట అకాలీటి పరదేశ్యులకు సంపాదకుడు జమితుసింగుగారి కేసు విచారణ 22 వ తేదీన జరిగినది. రెండేండ్ల ఆరు నెలలు కఠిన శిక్ష వేయబడెను.

ఉదాసీముండలివారు దావా చేసిన మనుట గురకబాగు భూములను మహాంతు నుందర దాసుగారు మండలివారికి వశపరచి యుండిరి; గాన మరల వానిని సర్ గంగారాంగారికి కొలుకీయ్యటకు మహాంతుకు అధికారము లేదు గాన దానిని గూర్చి తగినసమాధానము చెప్పినో దావా చేసినదని ఉదాసీ ముండలివారు మహాంతుకు వ్రాసిరి.

మహాంతు కొలుకీయ్యలేదనుట నేను ఆభూములను మండలివారికి వశపరచిన మాట నిజము. నేను వానిని సర్ గంగారాంగారికి కొలుకీయ్యలేను. కొద్దికోజులకేతము బహలా తాసిలారు ఏవో పుత్రములను తెచ్చి నాచేత కంతకము చేయించుకొనవెళ్ళెను. వానిలో కేమి వ్రాసికో నాకు తెలియదు. అదికవులని నాకుతెలియదు. నాతో చెప్పకుండానే ఆప్రకరములను తాసిలారువై ఉద్యోగులకువలంపెనని మహాంతు నుందరదాసుగారుఉదాసీముండలివారికి జవాబుపంపిరి.

సర్దారు అమరసింగుగారి దవడయొక్క విరుగుట చెరసాలలోన్న సర్దారు అమరసింగుగారుతో శ్రీఅశో అని ఔగ్రగాధ్యానింపగా నొక పాశ్చాత్యుడొక్కరి రాయినన రెను. అందుకలన సింగుగారి దవడయొక్క విరుగనిది ఆయన మియానువాలా చెరసాలలో అపామితిలోనున్నారని ఆవార మును తన పిలులేకుండ నున్నది.

రామదాసు గురుద్వారము ఆమృతపరకు 25 మైళ్ళదూరమున నున్న రామదాసు అను గ్రామమున నొక గురుద్వారమున్నది. బాబాబుద్ధసామెలు అను సిక్కుయొగి ప్రాచీన గురువులకామం దుండెను. అతని గౌరవార్థ మాగురుద్వారమును కట్టించిరి. ఆగురుద్వారము మహాంతు, గురుద్వారమును దాని భూములను ప్రబంధక సంఘము వారికిచ్చివేసెను. "ఈస్టర్ల దేవాలయమున (శ్రీఅశోకపురుషయొద్ద చేసిన మహాజనల సమక్షమున నేడు (21-వ తేదీ) ఉదయమున నా స్వేచ్ఛాసారముగ ఎవరిబలవంతమున లేకుండ రామదాసు గురుద్వారమును దానిసాక్షుల కంకన ప్రబంధక సంఘమువారికి కేళ పరచితిని మిఎదట సుప్రముగా చెప్పయచ్చును. కేటినుండి సంఘమువారే ఆగుద్వారమును నిరధ్యంతరముగ పరిపాలించ

వచ్చును. 25 ఏండ్లముండి గురుద్వారకాగ్యములను నేనుజేచుచుంటిని. నాపూర్వపుణ్యమున నే దీనితొక్కర్యమును నిరిగించుటకు చాల సంకసించితిని." అని 21వ తేదీ ఉదయ స్వర్ణదేవాలయమునందు ఒహారంగధలో మహాంతు రసింగుగారు స్పష్టముగా తెలిపిరి. ఇకమిదట రామదాసు ద్వారమును తామే కరిపాలించెదమని సంఘమువారే ప్రకటించిరి.

కూకాసిక్కుల సభ

అశ్వతథులలో 21 వ తేదీన కూకాసిక్కుల ధర్మక అలెగవారిసభ జరిగి డి. జతలను తాముగూడ ఏర్పరుక అని అలెగవారు తీర్మానించిరి. ఆమయమును బోధించి లో కూకాసిక్కులను చేర్చుటకు తారను తారనువారిని రిని అజనాలవారిని 5 గురిని నియమించిరి. 25 రోజులు ముగించుకొని వారి నామములలో నొకరు గ్రామములలో బోధించెను. సాంధ్యారీలను అకాలీలు నాశనము చేసిన నానాంధ్యారీలు ప్రతిక్రియ చేశవలెను నాంధ్యారీలలో ని క్కడు 25 గురు అకాలీలను కులభముగ జయింపగలదని సింగను నాంధ్యారీసిక్కు ఆ సభలో నుడివెను. సభక రాజా ప్రతాపసింగు, మంగల సింగు, నారాయణ (చింద్వారా) గార్లుగూడ వచ్చిరి.

విదేశీబట్టల కొణములవద్ద విక్రయనిరోధము

ఘూర్జరాష్ట్రమున శాంతి నేనను సమకూరి ఘూర్జరాష్ట్రమునందలితను విదేశీబట్టల దులవద్ద నెవరును కొనకుండ బోధించుట కేర్పాటు చేసెను. ధర్మలో తీర్మానించబడినందున నిరోధమును భించుటకు కాంతి నెవరును సుమహావలచి (పముషి చార మొనరించుచు నాపశ్చాత్తముల నిమ్మచున్నారని) "విక్రయము కలన దేశీయులు దరిద్రములకు పొల్లె క యున్నార మీరీనర్తకమును మాననివో యింకాబాటి. ములకు కట్టిపెట్టి ఘూర్జరాష్ట్రములు మీవిదేశీబట్టల ములవద్ద నెవరును బట్టుకొనకుండునట్లు బోధించుటకు లయ్యెద రు" కల్లభాయి పశుజాగాని విదేశీబట్టల క కట్టె పిని పంపిరి.

క్రొత్త కాలిఫా నెన్నుకొను

అబ్దులు మజీరుగారు అమీరు హుమాయినును అబ్దులు ఆజీజు (హుమాయిను టర్క్కు సుల్తాను) గారి కుమారుడు అబ్దులు మ ఖాలిఫా కలు ముషీముగాను అమీరు హుమాయినుకుగ కొనిరిగాన ఖుచ్చాలో కల్లుబారిపేరను చేర్చుకలెనె నుండి 21 వ తేదీన జలూబద్దీసు ఆంధ్రులేగారు భారత సంఘమువారికి లి.తివార్త పంపిరి

నెల్లూరు మండలసభ

ప్రతినిధులు తలమంచి ప్రేమనులో దిగ అల్లూరులో జనబలతో నెల్లూరుమండలసభ ప్రతినిధులు తలమంచి రైలుప్రేమనులో దిగవలెను. వారు అల్లూరుచేరుటకు బడ్డెను ప్రేమకుకర్త ఏర్పర 2 వ తేదీ ఉదయము పాసె జరుపండిలో అశ్వతుకు ఆనాడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సభ ప్రారంభ ల్లూరుకు చెల్లవారిలో మోపూరులో అశ్వతుకుకు కుసు స్వాగత మొసంగుటకు ఏర్పాటుచేయబడెనని యనుండి కంతివార్త వచ్చినది.

కీ. శే. డాక్టర్ టర్నర్ గారి స్మృతి

పాశువ్యము, ఆరోగ్యముల విషయమై పనిచే ములన్నియు ముగిసిపరక విరామము గారి గాధ్యక్షి ముఖ్యమంత్రి ముగిసిపాలిటి. ఆరోగ్యధికారి నా తిన డాక్టర్ టర్నర్ గారి కుచిరి మకు స్మృతిచిహ రువకలెనె లి.తివార్త పంపిరి.

గొనివచ్చినచో హిందూదేశమునందలి మహమ్మదీయు లందరును అయినను పూర్తిగా బహిష్కరించెదరు. అయిన మతభిలాషకు ఉద్యమములకు చాల నష్టము కలిగించెను. ఇతర మహమ్మదీయు దేశముల వారు గూడ మహమ్మదీయుల యొకమత్యమునకు భంగము కలిగించునట్టియు అంగారాసంఘమునకు విరధ్యుగనట్టి యు విషయము గూడ చేయనూడదని యీసభవారు హెచ్చు తించుచున్నారు.

3. లాసేనుసభలో భిలాషకు సమష్టిని ప్రతిష్ఠానను మెనిక, ఆర్థిక, పరిపాలకస్వాతంత్ర్యమునకును, సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ కును, పుణ్యక్షేత్రముల పరిరక్షకును మతాంతరల ప్రోద్బల మును పూర్తిగా పుణ్యక్షేత్రములనుండి తొలగించుటకును ప్రతి కూలకునుగట్టివరకులను మిత్రచుండలివారు కోరుచో వానికి మహమ్మదీయుల తంత్రమాత్రము నంగీకరింపరా. అట్టి ఆకమమగ రులనుగూర్చి మహమ్మదీయులు మరల ఆందోళనమును ప్రారం భించెదరు.

4. ఈవిషయమున ఆగాఖానుగారు మావినసద్భావము నకు ఈసభవారు ఆగాఖానుగారిని చాల ప్రశంసించుచు ఎప్ప టికిని వాగ్దేబిలాషకునుగూర్చి పనిచేయుదురుగాక యని కోరు చున్నారు.

5. రెండవసభలను అబ్దులు మజీరుఖాను అమీరు హుమాయిను మహమ్మదీయుల యొక్క అంగీకారము గాన నీ కుభసమయ మున హిందూదేశమున మహమ్మదీయులు ఉత్సవములను చేయ వలెను గాన నందులకు కాగ్యర్యము తేదీలను నిర్ణయింపవలెను. అనాడు హిందూదేశమునందలితను మహమ్మదీయులు జుమ్మా ప్రార్థన లైసెన్సుట ప్రత్యేకప్రార్థనలు చేయవలెను. క్రొత్త కాలిఫాకు భక్తిని తెలుపవలెను.

శ్రీయుత ఆవటపల్లి నారాయణ రావు ఎం. ఏ గారు

బర్మా శాసనసభలో సభ్యుడుగా ఎన్నుకొనబడుట రంగునులో శాసనసభల ఎన్నికలఫలితము 22వ తేదీన ప్ర కటించబడెను.రంగునులో శాతీయకళాకాలలలో ప్రాధునగా నున్న శ్రీయుత ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారికి ఆందరి కంటెను హెచ్చుకట్టువచ్చినది. అయిన సభ్యుడుగా ఎన్నుకొన బడెను. (వ్యక్తిత్వ లేఖ)

ముగ్గురు మితవాదజులు బర్మా సంఘప్రతినిధి యొకరును బర్మాదేశీయులచే ఎన్నుకొనబడిరి. శ్రీయుత ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారును ఒకభారతదేశ క్రైస్తవుడును, ఒకమహమ్మ దీయుడును, ఒక పార్శ్వయును రంగునులోనున్న భారతీయులచే ఎన్నుకొనబడిరి. రంగును వచ్చుభాగమున నొక చీనాదేశీయు డును తూర్పుభాగమున నారాయణరావుగారును ఓట్లల్కలలో మొవటివారుగా నుండిరి. ఎన్నికలు నెమర్చిగా జరిగెను. (ఆ. వెను).

లాలా లజపతిరాయగారు

చెఱసాలలో లాలా ధునిచందుగారు సందర్శించుట అక్టోబరు 12 వ తేదీన చెరసాలలో లాలా లజపతిరాయ గారిని అయిన సాదరుడు లాలాభనవతి రాయగారిని రాయ బావా హంసరాజుగారిని జూడ గలిగితిని. తన ఆరోగ్యమును గూర్చి ఏమియును చెప్పవలదని నాతో నపును లజపతిరాయ గారు చెప్పిరి గాని నేట్లు రహస్యముగా నుంచజాలను. నేను చూడగా లజపతిరాయగారు చాలా జబ్బునీతిలో నున్నట్లే తోచినది. ఆవారము పుచ్చుకొనిన ప్రతిసారియును అయిన నెంటుకే కాలప్రక్తికి వెళ్లవలసి వచ్చుచున్నది. రోజుకు 5-6 సారు లానున ప్రక్రతికి వెళ్లుచుం దురు. అయినను ధర్మకాల చెఱసాలకు పంపిసప్పటి నుండియు వైద్యకాలాగనే యున్నారు. ఆయనతో ఆరోగ్యము సరిగాలేదని మొగము చూడగానే స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. చెఱసాల మొదల కొంతకాలము ఆరోగ్యము నిమిత్తము నిత్యము నడచుట కనుమతింపవలె నని కోరగా నువ్వోగు లంగీకరింపలేదు. ఆయ నకు 60 ఏండ్లు వయసు కావచ్చినది. ఆయనకు సౌకర్యములలో కట్టిలోపమును చేయుట లేదనియును గౌరవముగానే చూచు చున్నా రనియును లజపతి రాయగారే చెప్పిరిని లాలాధుని చందుగారు పం బా బు రాష్ట్రీ య స భ లో నుడిచిరి.

నేటుఫోటినీగారు

21వ తేదీన జుమ్మాప్రార్థన జరుగులోపలనే ఖుచ్చాలో ముఖ్యచేయబడును. ప్రార్థనకుముందును క్రొత్త కాలిఫాచేన సభ్యులకు తెలియజేయబడునని నేటుఫోటినీగారు బొంబాయి నుండి ప్రత్యేకము తెలిపిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1922 సం॥ నవంబరు నెల 23-వ తేది

గురువారము

బోనార్లా ప్రభుత్వము : నూతనోపద్రవము

—:—:—:—

బోనార్లా ప్రభుత్వ మెదర్కొనవలసిన కఠిన సమస్యలు పెక్కులుగలవు. అడుగులోనే హంస పాదు అనునటుల, పనిలేని ప్రజల విలాపము ఆంగ్ల భాషలో విస్తరించినది. తిండిలేక మాడడి ప్రజా సామాన్యము ఎంతవరకునైనా తగ్గించెదరు. అందులో బాధ్యతను వహించునట్లు స్వేచ్ఛింపు ప్రజలవలన, దేశ మునకెట్టి ముప్పుయినను వాటిల్లవచ్చును. బోనార్లా గానీ సమస్య నెదుర్కొనవలయును. పని వారు నోరెరుపక, బోనార్లా గానీ స్వయముగ విన్న వింపదలచిరి. కాని బోనార్లా గారిందు కంగీకరింప రియి. మరల మరల పేషుకొనినను, బోనార్లా గారు నిరాకరించిరి. ప్రజలకోర్కెల నంగీకరించి, బోనార్లా గారు వీరితో ముచ్చటించిన, వారిభువన కేమి నష్టము వాటిల్లునో తెలియదు. పాపము, బోనార్లా గారు, ఎట్టి యభివృద్ధిని గావింపక, ఉన్నచోటు నుంచి నలువదలచిరి. కాని, దేశపరిస్థితులు తారు మారి గుచ్చుచున్నవి. బోనార్లా గారికి యూపిరి సలుప నీయింపు. ఈమారు లిబరలు పక్షము వెనుకబడి కార్మిక పక్షము ముందుకు వచ్చినది. కన్సర్వేటివు పక్షము కార్మిక పక్షముతో పోరాడగలుగునా? కార్మిక పక్ష మునకు సుప్రసిద్ధులగు రాష్ట్రపతి నాల్దగారు నాయకు లయిరి. వీరికి హిందూ దేశస్థితిగతులు బాగుగా తెలియను. క్లిన్సు గారు వీరికి యండగ నిలచెదరు. వెడ్జివుడ్డు, స్పౌడను, మొదలగు లేబరు నాయకులు వీరికి తోడ్పడుదురు. వీరిచాడిని, బోనార్లా గారు రెంతవర కెదుర్కొనగలరో చూడవలయును. లేబరు సమస్యను పరిష్కరింపక, హాయిగ నిదురించుటకు బోనార్లా గారికి వీలుండదు. లేబరు పక్షము వారు సంతతిము కలవర పెట్టుచునే యుందురు. లేబరు ప్రశ్న కేవలము జాతీయము మాత్రమేగాదు. ఇది అంతర్జాతీయమై యున్నానున్నది. ప్రతిదేశ మునందునా కార్మిక పక్షముగలదు. ప్రపంచ కార్మి కులలో పరస్పర సానుభూతిగలదు. అన్నిటికన్నను ప్రధానమయిన బాల్టి విప్లవంభుము, విశేషబల ముతో గూడుకొనియున్నది. దూరప్రాచ్య ప్రజా స్వామ్య రాజ్య మొకటి రుష్యాలో భాగ మగుట కంగీకరించెను. రుష్యా రాజ్య వికాసాద ఆసియా ఖండము మొదలగ పసిఫిక్కు వరకు మరల విస్తరించు పని, హుదూరు దెలుపుచున్నాడు. ఇట్టిస్థితిలో బాల్టి పక్షము ఇంగ్లండులో వ్యాపించుకొని జేయవలయు ననిన, కార్మిక సమస్యను బోనార్లా గారు ముందు పరిష్కరింపవలయును. వీరికింతటి దూరదృష్టిగాని, దృఢసాహసములు గాని గలవా? బోనార్లా గారే ముద్రము అవజయముగాంచినను, లేబరు పక్ష మీ దూర ప్రభుత్వాధికారము పహించుట, నిశ్చయము.

బోనార్లా గారు సామోపాయముచే పనిలేని వారిని సమాధానపరుచుటకు బదులు, వారిని భయపెట్టుటకు పోలీసువారిని పైనిట్లను ప్రవేశ పెట్టుచున్నారు. డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్సు పత్రికకు జేరిన ప్రత్యేక తంతి వార్తయందు, పనిలేనివారు పెక్కు

కత్తులు, రివాల్యూలు, కట్టలు చేసికొని ఊరేగ నున్నారని ప్రకటించబడెను. ఎదిరించిన, పోరాడు టకు వీరు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. బాల్టి విక్టోరితో వీరు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరుపుచున్నారట. సభలలో తీవ్రమగు నుపన్యాసముల గావించు చున్నారు. పోలీసువారును విలిటరీవారును వీరి సంచలనమును నిరోధించుటకు సిద్ధపడుచున్నారు. లక్షమంది తమతో జేరెదరని, వీరు చాటుచున్నారట. ఇంతవరకును, సాంఘికవాదుల దాడి నాప గలిగిన ఇంగ్లండులో నేడు తీవ్రస్థితి యుదయించినది. కన్సర్వేటివు పక్షము సహజ మాంద్యమునువదలి, ప్రజేచ్ఛు నెటవేర్ప గలుగునాయని సందియము బాడమక మానదు. హిందూ దేశమున జనించిన అహింసాబద్ధమగు సహాయ నిరాకరణోద్యమమున కును, పాశ్చాత్య దేశములలో జనించిన యుద్ధము ములకును భేదమును గుర్తించవచ్చును. నిరాకరణోద్యమము దౌర్జన్యమును మొదలే నిరాకరించెను. పనిలేనివారల సమస్య లుదయించకుండ, గాంధీమహాత్ముడు చేతి పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించుటకు బూనుకొనెను. ఎల్లరకను రెండవవృత్తిగ బనికవచ్చుటయగుక, తిండికిని బట్టకును కటపు లేకుండ జేయగలిగిడి సాధనమును మహాత్ముడు గనుజుజుచెను. ఈ సాధనము నవలంబించుచో, పాశ్చాత్య ప్రపంచమును కలవర పెట్టుచున్న యువ ద్రవములనుండి హిందూ దేశము తప్పించుకొన గలుగును. ఫ్యాక్టరీలను నెలకొల్పి, హిందూ దేశ దారి ద్రవమును తీర్చెదమనెడివారు, ప్రస్తుతాంగ్ల దేశ స్థితి నించుక పరికించుట లాభకరము. ఇంగ్లండు ఫ్యాక్టరీలతో నిండియున్నది. ధనవంతులు పెక్కుమందిగలరు. కాని, ప్రజాసామాన్యమున కిందువలన విశేషలాభము గలుగ లేదు. పనిలేనివారల సంఖ్య రానురాను విరివియగుచున్నది. వారు ఆకలిబాధకు తాళజాలక, లండనునగరమును ముట్టడించుచున్నారు. ఇంగ్లండునందుకన్నను, హిందూ దేశములో ఫ్యాక్టరీల నెక్కడు విరివిగ నెలకొల్పుటకు సాధ్యమగునా? ఎక్కడు ధనము నిండుకొరకు వెచ్చించ వలె గు నా? కాదేని, మహాత్ముడు నిర్ణయించినమార్గమే దారి ద్రవ నివారణమునకు మార్గమగును. హిందూ దేశమేగాక, పాశ్చాత్య దేశములుగూడ మహాత్ముని మార్గము నవలంబింప వలసివచ్చును. పాశ్చాత్య కార్మికులిప్పుడు, ధనవంతులపై దాడివెడలుచున్నారు. దౌర్జన్యసాధనము నవలంబించుచున్నారు. ఇందువలన, నిరంతర దుఃఖము ప్రబలుచున్నది. ఇట్టి దుఃఖమును బాపుటకు, హిందూ దేశ మవలంబించెడి పద్ధతులే చాలి యందును. భారతీయు లీ తరుణమున స్వధర్మానుష్ఠానమునందు అలసత్వము జూపకుండురు గాక!

తుర్కీ సమస్య

లాసానీ సగరమునందుగూడిన సాధనమావేశ మనందు ఇస్మెత్ పాషాగారు, చక్కని ప్రసంగము గావించిరి. తుర్కీకెట్టి అన్యాయము జరిగినో, స్వప్రయత్నబలమువలన తురుష్కు లాఘ్యముల నెటుల దాటగలిగిరో, వారు వివరించిరి. ఆసియా మైనరును ధ్వంసము జేయుటకు శత్రుకోటి సలుపుచున్న ప్రయత్నములను వారు ఉదాహరించిరి. ఇస్మెత్ పాషాగారి యుపన్యాసము, ఫ్రెంచి మంత్రి యగుపాయింకేసుగారికసంతృప్తిగలుగ జేసెనని, తంతి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. లాసానీ సభలో, మూడు కమిషనుల నేర్పరచిరియు, వీనిలో నొక్కదాని కయినను తురుష్కునధ్యక్షునిగ నియమింపజేద నియు, తురుష్కు లిందుకు తమ యాజ్ఞేపణ దెలిపిరియు, తెలియుచున్నది. మిత్రమండలివారిటుల ప్రవర్తించుట తురుష్కు సమస్యపరిష్కారమున

కనకూలంపద. సమావేశమంతయు రహస్యముగ జరుగునని వార్తచేరినది. ఇందుకు కారణమెద్దియో తెలియదు. ఎప్పుటి సంగతులకన్నా ప్రపంచమునకు వెల్లడియగుచుండుటయే లాభకరము. లేని యడల, పలువిధములగు వదంతులు బయలుదేరి, వ్యవహారముచెడును. జనోవా సమావేశమునం దవలంబింపబడిన రహస్య భాగము, పలువిధములగు మనస్తాపముల కెడమిచ్చెను. తుద కాసమావేశమే భగ్నమయ్యెను. లాసానీ సభలో తురుష్కులు సామ్యముగ ప్రవర్తించుచున్నటుల, యంగీకరింపబడుచున్నది. అందు కనుగుణముగ మిత్రమండలిగూడ ప్రవర్తించిన గాని లాభముండదు. డార్జిలన్ జలసంధిద్వారా పడవలను యుద్ధనౌకలను స్వేచ్ఛగ బోనీయవలయునని యు, తుర్కీ యుద్ధమున దిగినప్పుడు మాత్రము యుద్ధనౌకలు రాకుండ జలసంధిని మూసివేయ వచ్చుననియు, మిత్రమండలివారు గోరెదరని, మాజీనెపత్రికావిలేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు. ఇందులకు తుర్కీవా రెన్నడయినను అభ్యంతరము పెట్టిరా? జలసంధులస్వాతంత్ర్య మెన్నడును భంగపరుప బడలేదు. తుర్కీపై కాలుదుప్పుటకు మాత్రమీ కేకపనికవచ్చినది. నిజసందర్భములను పరికించిన, ఇది నిరాధారమని తేలుచున్నది. విదేశీయులకు నేర విచారణలలో ప్రత్యేకపు హక్కుల నిచ్చుటకు, తుర్కీవా రంగీకరించుటలేదు. పలన, తుర్కీస్వాతంత్ర్యమున కిదిభంగకరము. ఈయన్యాయమును లాసానీలో తొలగింపక తీరదు. కాకస్తాంటి నోపిలు పట్టణముపై బ్రిటీషువారి ఆకాశవిమానములు ఏబది ఎగురుచున్నవట. తురుష్కులలో భీతిగొలుపుట వీరి యుద్దేశమగుచో, అది నెటవేరబోను. అందుకు మారుగ వైషమ్యమధికమగును. లాసానీ సమావేశము తుదకెటుల పరిణమించునో చూడవలయును. లవెట్టప్రేజరుగారు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికిచ్చిన సలహాను గమనింపవచ్చును. మెస పోలీసుయూను వదలివేయవలయుననియు, పాలెస్తీనును యూధుల నివాసభూమిగ జేసెడి ప్రయత్నమును మానివేయవలయుననియు, బాల్కను రాష్ట్రములందు గాని, ఆసియామైనరులో గాని బ్రిటీషు సైన్యమును దీసివేయవలయుననియు, వీరు హితమొసగిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వ మిటుల నడుచుకొనుచో, ప్రాచ్యసమస్య అనకూలముగ పరిష్కారమగును. ఈ భారమంతయు బ్రిటీషువారిపై నిలచియున్నది. వారెటుల నిర్వహించెదరో యని, ప్రపంచ మెదురుజూచుచున్నది. క్రొత్త కలీఫగు అబ్దుల్ మజిద్ గారి నియామకమును, హైందవ మహమ్మదీయుల కంగీకరించినట్లు కలకత్తాలో జరిగిన కేంద్రకిలాఫాత్ సంఘమువారి తీర్మానములబట్టి గ్రహింపవచ్చును. కిలాఫాత్ సంఘమువారి నూతన నియామకమునకు తురుష్కుజాతి నభినందించుచున్నారు. ఇక ముందునుండియు, కుత్బుప్రార్థనలలో వీరి నామము జేర్పబడును. పలుకష్టములనుండి బయల్పడి, మహమ్మదీయ మతసంరక్షణకు నడుము గట్టుకొనిన తుర్కీదేశ మికముందు, ప్రపంచ రంగమునందు సముచిత స్థానముబడసి, శాంతిరక్షణకు తోడ్పడునని భావింపవచ్చును. స్వకీయందు విశ్వాసమున్న వారెప్పటి కయినను తలయెత్తి నిలువగలరని, తుర్కీదేశచారిత్రము చెప్పకయే చెప్పుచున్నది.

కో ఆపరేటివ్ సంఘములు

1920-21 సంవత్సరపు హిందూదేశ సహకార సంఘముల రిపోర్టు జేయవలసింది. 1920-21 సంవత్సరమున బ్యాంకింగు యూనియనుల సంఖ్య 400 నుండి 449 కి పెరిగెను. సభ్యుల సంఖ్య 127,145 నుండి 143,488 కి పెరిగెను. వర్కింగ్ క్యాపిటలు 885 లక్షలనుండి 1107 లక్షల రూపాయలకు పెరిగెను. ఈ బ్యాంకులవలన చేకూరిన లాభము 1750728 రూపాయలనుండి 2073,608 రూపాయలవరకు పెరిగెను. వ్యవసాయ సంఘముల సంఖ్య 36299 నుండి 42149 వరకును, వ్యవసాయేతర సంఘముల సంఖ్య 2662 నుండి 3322 వరకును వృద్ధియయ్యెను. వ్యవసాయ సంఘములలో 1354434 మంది సభ్యులుగలరు. 1172 లక్షల మూలధనముండెను. వ్యవసాయేతర సంఘములలో 390513 మంది సభ్యులుండిరి. 363 లక్షలు పెట్టుబడిధనముగలదు. వ్యవసాయ సంఘముల ద్వారా, 32,25,944 రూపాయల లాభమును, వ్యవసాయేతర సంఘముల ద్వారా 13,66,607 రూపాయల లాభమును చేకూరెను. రాష్ట్రము లవినయములను పరిశీలించిన, జనసంఖ్యకును సంఘములకునుగల దామూరలో అబ్బేరు మార్వారు రాష్ట్రము ప్రథమస్థానమును, కూర్మ రెండవస్థానమును, బర్హామూడవస్థానమును, పంజాబు నాల్గవస్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. మౌదాసు, బొంబాయి, బెంగాలు రాష్ట్రములు నెను కబడియున్నవి. స్వదేశీ సంస్థానములలో భోపాళ రాష్ట్రము మొదటిస్థానమును, మైసూరు రెండవస్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. సభ్యుల సంఖ్యలో, కూర్మ ప్రథమ స్థానమును, అబ్బేరు రెండవ స్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. ప్రధాన రాష్ట్రము లీషయమునందును వెనుకబడియున్నవి. స్వదేశీ సంస్థానములలో మైసూరు భోపాళము లగ్రస్థానము బడయుచున్నవి. వర్కింగు క్యాపిటలునందు అబ్బేరు అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. బర్హా రెండవస్థానమును మధ్య రాష్ట్రములు మూడవస్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. పెద్ద రాష్ట్రములలో సర్వరాజ్యవృద్ధి గనుపింప కుండుటకు కారణ మేదియో, నివేదికము తెలుపుటలేదు.

జయపజయముల నిర్ణయము

గురుకాబాగ్ యొద్ద జయ మెవరికి గలిగెనో అపజయ మెవరికిగలిగెనో, ట్రిబ్యూనుపత్రక నిర్ణయించెను. ట్రిబ్యూనుపత్రక మితవాదపత్రక. అధికారులయెడ, ఈపత్రక కెట్టిద్వేషముగాని, అకాలిలపై ప్రత్యేకాభిమానముగాని, లేదని జెప్పవచ్చును. ఈ సంస్కర్షమున పంజాబు అధికారులకు పూర్ణమగు నవజయము వాటిల్లినందులకు, ట్రిబ్యూనుపత్రక చింతించుచున్నది. అధికారులు మొదటి నుండియు తిక్కలే జేసినయి, ప్రతిరంగమునందు వీరు ఓడిపోయినయి, దెలుపుచున్నది. మొదట అష్ట లారంభమయ్యెను. అది బనికరాదని తెలిసి, లాటికట్ట ప్రయోగము జరిగెను. ఇంతవరకును ఇందు కేవల మేమిగలిగెనో అధికారులు దెలుపలేకబోయిరి, ట్రిబ్యూనుపత్రక స్పష్టపరచుచున్నది. కర్రదెబ్బలను అకాలిలు లక్ష్యపెట్టకబోవుటచే మరల అరెస్టు లారంభమయ్యెను. అరెస్టులు తప్పకుమిక్కిలియయ్యెను. తుదకవియు ఫలరహితములై అరెస్టు లాగిపోయెను. ఇంతటియనన బడకుండ, మొదటనే తిన్నగ ప్రవర్తించియున్నచో అధికారులు అప్రతిష్ట పాలయ్యెనెవరుగారు. అధికారుల కిటుల అపజయము వాటిల్లియుండ, సిక్కులు మొదటిరండియు ఒక్కమాటమీదనే నిలిచియుండిరి. ఎన్నికన్యములు లేబుసించినను, తమ ప్రతిజ్ఞను వాదువివాదకబోయిరి. తుదకు వారి పతిజ్ఞ

నెలవేరెను. నేటితంతివార్తలలో, రామదాసు గురు ద్వారాకు సంబంధించిన మహాంతగాదు, గురుద్వారాను అందుకు జేరిన ఆస్తివలన శిరోమణి గురు ద్వారా ప్రబంధకసంఘపు పరము జేసినటుల గనుపించును. దృఢచిత్తుల సంకల్పమున కెప్పుడును వికల్పముగలుగదు. తమదీక్షను వడలుకొని, నైతిక విషయమును తృణీకరించెడి నాయకులు కొందరు, అకాలిల ధర్మదీక్షవలన గలిగిన ఫలితమును పరిశీలించి, తమ పొరపాటును గ్రహించుట ముఖ్యము. స్థూలదృష్టితో నవజయముగ గనుపించెడి సందర్భములు, సూక్ష్మదృష్టితో జూచిన విజయములుగ గనుపింపవచ్చును. పైపై చిహ్నములజూచి మోసబోవుట, వివేకవతులకు పాడి గానరదు.

రాజకీయనిర్బంధితుల విడుదల

రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలజేయవలయునని, మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభలో నుపపాదించిన తీర్మానమోడిపోయెనని తెలియుచున్నది. ఇందుకు విచారణ నవసరములేదు. బెంగాలు శాసనసభ నందును, సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభయందును రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలజేయవలయునని తీర్మానములు గావించబడినను, ప్రభుత్వమువారా తీర్మానముల నంగీకరింపరయిరి. శాసనసభలలో నిట్టి తీర్మానము లంగీకరింపబడినను, నిరాకరింపబడినను ఫలిత మొక్కటేయగును. అధికారవర్గము విధించెడి తీవ్రనిర్బంధములకు శాసనసభలను నిందించి లాభములేదు. నిర్బంధములను ప్రయోగించుటకు, అధికారులు శాసనసభల సహాయమునై కొనసవసరములేదు. నిర్బంధముల నాపుటకును, శాసనసభల కధికారములేదు. శాసనసభల తీర్మానములను, అధికారవర్గము కాగితపుముక్కలక్రింద భావించును. ఇట్టిస్థితిలో శాసనసభలు నిరుపయోగములని జెప్పుట కెట్టి యభ్యంతరముండదు. శాసనసభలలో జాతీయవాదులు చేరినను, నిర్బంధములూగి రోవునటుల కల్గి, ఈసంగతి ఇదివరకే రుజువయ్యెను. మరల రుజువుచేయ నవసరములేదు. ఇట్టివృత్తి ప్రయత్నములలో దేశీయులుదగుల్కొన కుండురు గాక!

మహాంతగారి సందిగ్ధచర్య : గుట్టు బయల్పడుట

మహాంతగారు, గురుద్వారాభూములను గంగా రాంగారికి కొలుకిచ్చినటుల ప్రకటించి, ఆంగ్లదగ్గ శ్రమనుండి తాము బయల్పడి అధికారులను నైతము బయట పడవైచిరి. ఉదాసీ మహానుండలివారు మహాంతగారికి పంపిన లేఖలో, వీరు తమ కిదివరకే ఈభూములను కొలుకిచ్చినటుల దెలిపిమాట్లేపించిరి. వీరికి భూములను స్వాధీనముజేసినటుల మహాంతగారంగీకరించిరి. కాని, ఏవియోకొన్ని కాగితములమీద తమకు తెలియకుండ తాళిల్లారుగారు సంతకము దీసికొనిపోయినయి, కొలుకిచ్చిన సంగతిని తమయంగీకారములేనిదే ప్రకటించబడెనయి, మహాంతగారేదోవిధముగ సమాధానము దెలుపుచున్నారు. ఇందును బట్టి, ఎవరికోయొకరికి భూములను కొలుకిచ్చించి తామియనననుండి తప్పించుకొనుటకు అధికారులే ప్రయత్నించిన కనుగొనవచ్చును.

క్రితప్రస్తుతము

సామాజ్య శాసనసభవారు నిరాకరించిన ప్రెస్టుచట్టమును, రాజప్రతినిధిగారు తమ సర్టిఫికెట్టు అధికారమును ప్రయోగించి పునరుద్ధరించుచుండిరి. ఇది ఇప్పుడు పార్లమెంటుసభవారి యెదుట నున్నది. పార్లమెంటుసభ్యులలో పలువురుగోరుచో, ఇందునుగూర్చి చర్చజరుపుటకు ప్రభుత్వమువా

రభ్యంతరము చూపరని, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. కాని, కన్సర్వేటివువత్తు మధికముగగల ప్రస్తుత పార్లమెంటుసభ ఎటుల నిర్ణయించునో యూహింపవచ్చును. హిందూదేశాధికారు లవలంబించెడి నిర్బంధవిధానమునకు, పార్లమెంటుసభవారును వల్లెయనుచుండురు. లేబరుసభ్యులు కొందరు ప్రతికూలముగ వోటుజేయవచ్చును. కాని ఇందువలన ఫలితము మారజాలదు.

శాసనసభాప్రవేశపువర్ష

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభలో, ఈచత్వరిన్నటికింకను ముగియలేదు. శాసనోల్లంఘన సంఘ విచారణ కీసమస్యతో సంబంధములేదనియు, నిరాకరణసూత్రమే అంగీకరింపనివారి యభిప్రాయములను గ్రహించవచ్చును గాని, నైతికదృష్టిని విడిచి కేవలము రాజకీయదృష్టితో సీసమస్యనిపును వీక్షించెడి నిరాకరణావలంబులు కొందర యభిప్రాయమును తాము గ్రహించజాలకుంటిమనియు, దెలుపుచు శంకరాచార్యులవారు శాసనసభాప్రవేశ తీర్మానము నెదిర్చిరి. శాసనసభలకు బోదలచిన, మొదటిపెట్టునుండియు సహకారము నెటుల నవలంబింపవలయునో, డాక్టరు అన్నాగారు వివరించిరి. నేడు మరల చర్చజరుగును.

సర్ గంగాధర చిట్నావినుగారు

మధ్యరాష్ట్రములందు, మంత్రిపదవియందన్న సర్ గంగాధర చిట్నావినుగారు తాము సంవత్సరమునకు వేయిరూపాయలచొప్పున గౌరవవేతనముతో బనిచేయుటకు సమ్మతించినటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. మంత్రిపదవియందున్నవారు తాము స్వల్పభృతిని గ్రహించి ఇతరులకు మార్గదర్శకులగుట భావ్యముగ నుండును. విగిలినరాష్ట్రములలోని మంత్రులు వీరిమార్గము ననసరింతురా?

ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయమున చాలకాలము బనిచేసి ఇప్పుడు రంగూనులో నుపాధ్యాయ పదవియందున్న ఆవటపల్లి నారాయణరావుగారు బర్హా శాసనసభకు కార్మికులపక్షమున సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరని, నేడు తంతివార్త చేరినది.

కాకినాడలో గొప్పతుపాను.

ప్రధానమంత్రి స్వీకరించిన కాకినాడ నుండి యటుల ప్రాయచున్నాడు:-

సోమవార ముదయమునందు కాకినాడలో తుపాను చెలరేగుచుండెను. పెద్దగాలి వీచుచుండెను. చాలపెట్ల అమాలా గ్రహుగ పడిపోయెను. బాధులలో బద్దరాజుపాక లాగిపోయెను. గమద్ర పల్లకల్లోముగ నన్నది. కేవలద్రవము గడ్డుపెట్టు పెద్దయలకచ్చి నీటిక్రింద మణిపోయెను. పల్లెవాళ్లగుడిసెలు మణిపోయెను. తుపాను యారేవుకును విశాఖపట్నమునకును మధ్య చెలరేగి యాతీరముమీదుగా పోవునని తెలియుచున్నది. గొప్ప విషాద మేమనగా యస్. క్లాక్ కమ్మింగు అనుపద గమద్రమునద్ద లంగరు నేనుబడిది పెద్దలవచ్చి కల్కరి దాయెను అడ్రెస్సుకు కేమెరో అందు లాగివు అను ఆగ్లో యిండియను, ఓడలలో సురుకు నెక్కించి దింపువాని సోదరుడు యేమెరో తెలియుటలేదు. కేవు అధికారులు వాకలూడి కిని, స్త్రీ మరుగుతు తంతివార్త నిచ్చిరిగాని వీటికి నండుటచేతను మేఘములెక్కువ నండుటచేతను ప్రత్యక్షమేమియు రాకెను

గ్రంథ బహిష్కరణము

ఆరీసోదరుల తపశ్శిలీ నీత్య సంజేతముఅను ఉర్దూ పద్యకావ్యమును (గంధకర్త: మహమ్మద్ ఖాదర్ హుస్సేన్, షాహాద్, తిరుమహపల్లి) దొంగమువారు స్వాధీనపరచుకొనిరి.

కణానర్వటివులు
కాగి
నేమనూ వివరలు
వివరలు
ఇండి ఏజెంట్లు

లండను అంధకారబంధురముగ నుండుట

21 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునుండి లండను అంధకార బంధురముగ నున్నది. నవంబరులో సామాన్యముగ నుండు పొగలనుకుంటే పొగమంటలు సహజపడినవి. వాతావరణము భార్యచే మరలపొగ అల్లుకొనుటకు వీలయినది.

ఆకాశమునుండి పొగవలన కల్గిన కల్లటిమని (వేలాడు) అంటారు. ఇదంత మొత్తముగ నుండునో యని కనుగొనుటకు తేలిక నిపుణులను నియమించిరి.

లిగడ విశ్వవిద్యాలయపట్టప్రదానమహోత్సవము ఆలిగ్డ్ మన్యుస్ విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోత్సవము జేయ 28 వ తేదీని ఛాన్సలరు భోపాల్ బీగంగారి యధ్యక్షుడు, జరుగును.

శ్రీనియోజక నియోజయధికారమునుగూర్చి వేక వెట్టిన చట్టమును ప్రెంచి సెనెటువారు నిరాకరించిరి.

జర్మను క్రొత్తచరిత్రము మరల ఏర్పడినది.

ఎక్స్-రే చైల్డ్ రిగార్డు (ప్రస్తుతము) అప్రజేతబడినది.

చీఫ్ జ్యుజ్ మార్షల్ లోడ్ బ్యాక్ గారిని శిక్షించుటకు యుచిరి.

ఆస్ట్రీయావారి యుద్ధమునుగూర్చి సర్వత్రా చేతుబడినందుకే స్వార్థమెంటువారికి తెలియజేయబడిన పోవుటచే ని చీఫ్ జ్యుజ్ మెంటువారు నిరాకరించిరి.

లిగరు పత్తమును ఆస్కిల్టెగారు నాయకుడుగ ఎన్నుకొనబడిరి. 50 బాక్ నైజాక్ గారు సహాయకుడుగ నియమింపబడిరి.

బార్లిన్ ను ఇనము ఉక్రైన్ ను 100 మైలలో 50 రాకెట్ గారు ఉపాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

50 హ్యులెట్ గారికి 4814 ఓట్లు వచ్చినవి. లిబరలు లిగరును ఓర్చిన షెప్టెండులకు ఈయన ఎన్నుకొనబడిరి.

నుదస్టిబాలాశ్రావ్యగారు వ్యాసవాది వృత్తిలో సచారవి సాట్వా ప్రాకార్యువారు తిర్పానించ ఈయన ప్రస్థించారు ఆహ్వాన జేసికొనుట వత్తరువు నిచ్చిరి.

కెవయు చంద్రసేనుగారి వర్తంతుత్వము లండనులో ద్రవాధ బానుగారి యధ్యక్షుత్వక్రింద జరిగెను. కెవరు సేనుకు అల్ల-హాను వంగరాష్ట్రీయులు సేవించగూడరానిదినవారని తెలియజేసెను. త్రాగుడును నిషేధించిరి. క్రైస్తవిద్యార్థులు ఎవరును త్రాగుడువంకకు బోవండల్లి. క్రైస్తవిద్యార్థులతో గూడుకొన్న జీవనములను గడల జేసిరిని అధ్యక్షులనిరి.

గుంటూరు మునిసిపల్ చైర్మన్ ఎన్నిక ఇదివరకు మునిసిపల్ చైర్మనుగా నున్న రజాసాహేబు తనద్ర అక్టోబరులో ముగిసింది. వీరు డిప్యూటీ కలెక్టరు కృష్ణానాథుని కి 20 గడిచారు. వీరికివదిని రాకుంటే తేమంగానే వుండేది. వీరివిషయమై విచారణదలసినదే గౌరవదలసిన పనిలేదు.

రజాసాహేబుగారి చర్యలకు అయిదుసావాలకు వ్యాపదవున్నవి. తిరిగివచ్చినాలో రావలెనని చైర్మనుపదవి బహుశానే చాలావెనుగు లాడెదరు. తాను తేజస్వీ అనే అసహాయవారులు పాడుచేస్తానని తెలిపారు.

పోయింది. చివరకు 20-01-21 వ తేదీన యెన్ని గుంటూరులో మృతిబొందిన జస్టిసుపార్టీ కొంచెం తిరాజాల నాయకులుగారి తిరబావమరిది లక్ష్మయ్య గారిని చైర్మను జేయవలెనని చూచారు. ఇదివరకు కాన్సిలర్లలో గె. గు. మార్తమే లక్ష్మయ్య నాయకులు గ్నారు. వీరందరూ సుదమింపబడవారే. కేసీవిన 01/20 ద్రితనచూచు వాడియైన వడింగల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహం. ఎ. బాల్ అట్లాగాగి కి గ్నారు. అసహాయోద్యమానికి ప్రేరణ 01/20 గలిగింది. నరసింహారావుగారికి మాయభింద మ్మచున్నాము. వారి పాలనలో మునిసిపాలిటీ తనవూ

రమును సంతోషించుకొనునగాక! మంత్రులు గుంటూరు కోర్టునటాము లేమీ ప్రతిపక్షమందురుగాక. (గుంటూరు పత్రిక.)

స్థానికవార్తలు

ప్రీడరుషిప్పు పరిశ్రాఫలితములు ఈక్రింది సెంటర్లవారు ఫస్ట్ గ్రేడు ప్రీడరుషిప్పు కరీకు లోకృతాదులైరి. :—18, 1, 18, 17, 8, 15, 11, 21, 20, 6, 2, 19, 3, 24,

విశ్వవిద్యాలయ పటాలము:—యస్. ల. రామ స్వామి మొదల్యారుగారు, విశ్వవిద్యాలయ పటాల శిక్షణానిధికి అందు ద్రం, బ్యూటీ బ్యాండు శిక్షణకు 200 రూపాయల విరాళము సొంగిరి. (ప్రచురణసంఘము)

సుబ్రహ్మణ్య శివగారి కేసు:—ఒక సంవత్సరము శత్రుత్వరహితో నుండుటకు బామినయ్యలనిగడిగా కోరుచు సుబ్రహ్మణ్య శివగారివైదెచ్చినకేసు, ఫీపు వెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు గారు రాకపోవుటచేత 27 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది

భగవత్కథా ప్రసంగసభ:—ఈసభవారి యాజమాన్యమున ఈనెల 25వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు తొండ మండలముగూర్జులహాల్లందు ఈర్వగనాయనారు చరిత్రమును 26వ తేదీ సాయంత్రం 4 1/2 గంటలకు సుభద్రాకల్యాణమును (బహు శ్రీనుండనిరాజభాగవతము వారిచే) హరికథా ప్రరంగ మొనర్చు బహును.

మైలాపూరు హిందూ శాశ్వతనిధి సంఘము:—ఈ సంఘము సాపింది 50 సంవత్సరములైనది. ఆ యత్నము నవంబరు 28 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సామాన్యముగా జరుగును. ఉదయము 8-10 వధ్య అంతటి దేవాలయములలో అభిషేకములును అర్చనలును జరుగును. 10-12 వధ్య లీలలకు అన్న ప్రవాసము జరుగును. సభాసమావేశమును, నివేదికను జరుపుటయు, అంతయు 4-7 వధ్య జరుగును.

గౌ. కే. శ్రీనివాసయ్యగారు అధ్యక్షుల కహించెదరు. భాగ్యమండలము రాత్రి తులు.

మైసూరు ఎన్-సి-కే-ఎస్. సభ వీరసింహనాటకము

నవంబరు నెల 25 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9-30 గంటలకు నెయింటు సేవియూపీథిలో నున్న గ్రాంధుధియేటరులో నీసభవారు వీరసింహనాటకమును కన్నడభాషలో ప్రదర్శించెదరు. గానశాస్త్రుకోవిదు లకు లి రాకప్పగారు నాయకపాత్ర మును ఎన్. ముబ్బలగారు నాయకీపాత్రమును ధరించెదరు. ఈ సభవారు యిదివరకొసారి యానగరమునకు వచ్చి గ్రాంధుధియేటరులోనే నాటకములను ప్రదర్శించి సభ్యులను రంజింపజేసిరి. వీరందరూ చాలాసమర్థులుగాన పాదులు ఘనముగా వీరినాడరించెరు గాక.

చెన్న పురి ద్రవిడ మండల కాంగ్రెసు సంఘము

గయ కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల ఎన్నికలు డిశంబరు నెలలో గయలో జరుగు దేశీయమహాసభకు చెన్న పురి ద్రవిడమండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు 12 గురు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనవలెన నాలుగణాలు చెల్లించిసభ్యులుగా జరిగె ప్రతిపాదుడు అధ్యక్షిగా నిలబడవచ్చును. అట్టిసభ్యులకందరికి ఓటులిచ్చి అధికారియగుడ కలదు. ఈనెల 26 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు మంటులొడ్డులో నున్న మహాసభమందిరమున జనరలు మీటింగు జరుగును. గయకు ప్రతినిధులుగా వెల్లుటకు ఎన్నుకొనబడగోరువారందరును కేసు, నయను, వృత్తి శ్రీయూ పురమదా, మరీము, లిలానము మున్ను ఉపనిరములలో నిరభానులను 25 వ తేదీలోగా కేసునట్లు కాన్వెన్షన్ కేసు మహాసభనా మందిరమునకు పంపగోరెదను. వారి పేరులు సభ వారికి తెలుపబడును. గయకు తప్పక వెళ్లవలెన నమ్మకము కలవారే ఎన్నికలకు నిలవవలెనని ప్రత్యేకముగా గోరెదను. ముఖ్యములో గూడ ఒకసాపాయిని క్రి అధ్యక్షి యును పంపవలెను. ముఖ్య ఎన్నుకొన. డి.ఎ. సామాసాయి ప్రతి నిధినుముక్తింద జమ కట్టుదును అని కాన్వెన్షన్ అబ్దుల హమీదు ఖానుగారు వాసిరి.

పొణుకుపాడు, గుంటూరు జిల్లా

శిక్షార్థపు పన్ను వసూలు

ఈ నెల 20 వ తేదీ ఉదయము 9 గంటలకు సత్యేశ జిల్లా పోలీసుగలుయిక్సెక్టరు శ్రీ వెంకటేశలిరాజుగారు శిక్షార్థపుపన్ను వసూలు చేయుటకు మా గ్రామము మహంజేసిరి. వీరు ఉదారస్వభావులు, బుద్ధి మంతు లగుటచే ముందుగా ప్రజలకు తెలియజేసి, వసూలు సందర్భమున ప్రజల యిబ్బందులు కనుగొని తొందరజేయక శాంతముగ వసూలు జేసికొని వెల్లెనందుకు గ్రామవాసులు సంతస్థిరి. 2000 లు జనాభా గలిగిన మా గ్రామములో 7 మందికి మాత్రము యీపన్ను విధించుటవలన, ప్రజలలో మిత్రభేదము కలుగు నని గాబోలు ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ్యము. దీనివలన ఎవరు నిరుత్సాహ పడలేదు.

ఈ క్రింది వారివద్ద పన్ను వసూలుజేసిరి.

Table with 2 columns: Name and Amount. Rows include: రాయంకుల రాకయ్య (ర 100 లు), పొణుకుపాటి అప్పయ్య (100), పొణుకుపాటి వెంకటసాగభూషణం (30), చెరుకూరి కోటిలింగం (30), కొంటాల వెదకేషయ్య (30), తూము కేషయ్య (00), కొంటాల వెదయ్య (00), అడునుమల్లి సుబ్బయ్య (00), సుంకుల వెంకటేశము (చాకలి) (00).

ఒక విలేఖరుడు

కరాచీవార్తలు

అదామపుపన్ను పోగా 100/0 వంతున సెంటెంబరు 30వ తేదీతో నంతమొందు అర్థసంవత్సరమునకు కరాచీ ఎక్జిక్యూటవ్ కార్పొరేషనువారు పాటాదార్లకు లాభము పంచివెట్టిరి.

ఆల్ వాపిడ్ అను దేశభాషాపరికాధికారియగు డిక్ మనమ్మదుగారు ఆగస్టు 29 వ తేదీని సునాదులకడ ప్రభుత్వమువారు చూసిన వరాకమును అసల వ్యాసము ప్రకటించి రాజద్రోహము గావించినందులకై 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. మద్రాసు వాదింపలేదు. ఉత్తరసాక్ష్యమును కూడ తిసికొని రాలేదు.

ప్రదర్శనములపై పన్ను వేయుట

వై విమయమును గూర్చి బొంబాయి శాసనసభ వారిచే నేర్పరుపబడిన సెలెక్టు కమిటీవారు గొట్టపు పందెముల టిక్కెట్లపైను గౌరవార్థము పంపబడు టిక్కెట్లపైను 50/0 వంతున పన్నుల వేయవలె ననియు, ఆరణాలవరకు సినిమా టిక్కెట్లపై పన్ను వేయదగదనియు నిర్ణయించిరి.

పుదుకోటవార్తలు

దివానువస్తున్నిమి.ఎస్. బి. యే. గారు ప్రస్తుతార్థిక దక్షిణినితోలిగించి కృతమును తగ్గించుమార్గములవరయుటకు కమిటీ నేర్పరుచుచున్నాడు.

ప్రజాసంఘమువారివిజ్ఞప్తిప్రకారము గతార్థమున దర్బారువారియు త్తరపును నిరాకరించి పుదుకోట మ్యునిసిపాలిటీతరపున గాంధీమహాత్ముకి స్వాగతి మర్చిచేయటకు సంఘమునుండితోలిగింపబడిన నలుగురు సభ్యులయందర్భరణ తీసివేయవలెనని దివానుగా రుత్తరువొసరి.

బొంబాయి ప్రక్క ననున్న పల్లెలకు రైల్వే కేల్లు హెచ్చించుట.

రైల్వేకంపెనివారి ప్రకటనము.

బొంబాయి ప్రక్కనున్న పల్లెలపై రైల్వే కేల్లును హెచ్చించుటనుగూర్చి గావించబడినయా తీరణము ప్రకృత్యతరమునకు చి. బి. పి. కంపెనీవారు 10/0 వంతున మార్త మేల్లును హెచ్చించితిమనియు కంపెనీవ్యయమెక్కువై కష్టమునమ్యుచుండుటచే ప్రభుత్వమువారిలో చాలవర కాలావించి కేల్లును 10 0/0 వంతున హెచ్చించితి మనియు వ్రాయుచున్నాడు.

వైరులస్థితి.

సంయుక్తరాష్ట్రములలో నుత్తరభాగమున గొడుగువైరు బాగగ నున్నది. తెలంగాణలో సామాన్యముగ నున్నది. కొన్ని చోట్ల చెఱుకుచెట్లకు రోగులు తగిలినట్లు తెలియచున్నది. కరి పంట బాగగానున్నది.

మధ్యభాగమున గోదావరిపంట బాగున్నది. పశ్చిమమున వైరులు సామాన్యముగ నున్నవి. తెలంగాణలో బాగుగ నున్నది. కరి బాగముగాను.

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1004. Kil Baurk Madras.

నాటకరంగస్థలములు

“అనందాద్వైత భక్తిమానిషానాని బాయంతే, ఆనందేన బాతానిజీవంతి, అనందంబ్రయంత్యభిసంగంతి”

భగవంతుడు సచ్చిదానందయ్యగారు ఆయానయొక్క ఆనందభావాలను యీ సమస్తప్రేక్షకులకు సులభముగా బోధింపబడుచున్నది. ఈ భక్తిభావసంభూతుడైన మానవుడు సహితము ఆనందమునే అభిలషించుచున్నాడు. గాయత్రునిగానము, చిత్రకారుని చిత్రము, నటన నాట్యము, సన్నిధిగాని సన్దేశసంపదయూ, అందభావములే ప్రేక్షకులకు చూపబడు ఆనందముకొరకు మానవు డెట్టికర్మలు చేసినను అనందముకొరకు చేయుచున్నాడు.

కాని సత్యసత్య వివేకజ్ఞానములేని కారణమున మోసాత్మకమైన ప్రపంచమును, గ్రహభ్రమమున విహసానీపితుడైన పాంథులకు ఎడమపుటవెంట పక్కనడుచుచున్న మానవుడు విషయములు వెంట బడి దుఖముల పాలగుచున్నాడు. విషయములు నిజమైన ఆనందము కొరంగజాలవు. ఈ కర్మవిశ్వాసము లేకపోవుటచేతనే నిరాశయు, నిస్పృహయు కలుగుచున్నది. కష్టములకలకాలము కౌతూహలముతోనే తలంచుచున్నాడు. ఈవిషయనిత్యము మానవుల రక్షింప జాలకము అందరిం పడేముటకు సత్సంగ్యము, కావ్యాన్యసారము అంద్రుడు పని పెట్టు నుడువుచును. ఈ రెండును పామరజనమునకు దుర్లభములు. కాని బుద్ధిమంతులు దాగ్ధ్యంధము లేని పామరజనమునకు దృశ్యరసంభూత లని చెప్పబడు కాలగుల మూలమున కావ్యాన్యసారమును అభివేషించుచున్నాడు.

ప్రజాప్రభోధమే నాటకరంగములయొక్క ప్రధాన భావము; రెండవది వేడుక. ఎంతటిజ్ఞానమైనను నేటిములముల ముగ్ధునిది దెలిసి కొనగలుగుచున్నాడు. అటులే నూత్నమైన భక్తిభావములు మానవులయందు మూర్తీభవించుచు ప్రదిర్పించుటకష్టము విద్యాగంధములేని జానపదులు సహితము ఆభర్తముల గ్రహించగలుగుచున్నాడు. ప్రహేళిక, మార్క, దేయదిబాటకములచే భగవద్భక్తియు, రాజకృష్ణావ్యక్తతారాది నాటకములచే ఈశ్వరీలయను స్యావార్యకృతాది నాటకములచే గర్భవ్రత ప్రభావమును రాజాత్రతావ సంయుక్త బాష్పిలిమెదలగు నాటకములచే జేకర్తెను, యక్తిని, శశిశేఖరవిజయములచే గణపతి మహియు ప్రకటితమగుచున్నవి. మానవులయందు నిత్యము లై యున్న భక్తిజ్ఞానైకాగ్రముల ప్రభవించజేసే ప్రజలను భావవృద్ధులును, విశేషమును దైవసాహ సాహస్యాని గుణన పన్నులును, మానవసాహిత్యము చేయు నాటకములన్నిటిమీద ప్రయోజనము కలుగగలదు. వాటియొక్క ప్రయోజనము, నిత్యకృత్యము: చే వినిపివేసారమున్న మానవులకింత అనుదమున కలుగజేసి జీవితభారమును ఉపశమింపజేయుట.

అధునిక నాటకరంగము లెంతవరకు ఈ కార్యభారమును నిర్వహించుచున్నవో మనముమాడవలసియున్నది. దక్షిణదేశ రంగస్థలముల గూర్చి యొకరు ఒక ఆంగ్ల మాసపత్రికకు ఈ ప్రకారముగా వ్రాయుచున్నారు:

“రంగస్థలము అన్యదేశములందులే మనదేశమునందు యున్నదిగా దక్షిణదేశమున నుచితస్థాన వలంకరింపబడుటయు ప్రజాప్రభోధకరముగా నేరండుటయు మాకు తెలియని విషయముకాదు. పెద్దపక్షములు లేనంతవరకు దానియందులేదు. అది పెద్దపక్షములమీదగాక, విశ్వాససామ్రాజ్యముగాని నిష్కలమో జుపలకాతాత్పర్యముతో దేశముమీదను, ప్రజలమీదను ఆధారపడియున్నది. త్రాగ్యమైనంతవరకు మనము ఈలేని, నిష్కలములలోను విద్యాగ్రంథములేని సామంతములను రంగస్థలము నిండియున్నది. ప్రజలయొక్క నిజజీవమును వ్యక్తపరచుటలేని దానిభగవంతుడు అది నిర్వహించుటలేదు. అది ప్రపంచమును వ్యక్తపరచుచుంటున్నది. ప్రస్తుత స్థితినిబట్టి మాదరంగస్థలము కర్పరంగా బాగుపడునని చెప్పలేము అంటేయేకడు. ఇదే ప్రకారముగా ప్రేక్షకులమెప్పుకొక ఆనందమైన పెద్దననుభూతి రంగస్థలముల దర్శించుట మానివేసవలసిన కాలము రావలయు. మఱియు ప్రజాగౌరవమునకు అర్హతను బాతీయసంధ్యగా నెంచబడు స్థితి పోయి దుస్సహమైన దూతము కృత్రిమముల మొదలగు సహజాభివ్యక్తి సంగతులతో కొరతగా నెంచబడగలను. ముఖ్యమైన యాత్రాభివ్యక్తి అనారము చెందకు ముట్టును అని నిజముగా ప్రజాప్రభోధకరముగాను కేవలకష్టముగాను నుండి బాతీయజీవనము దర్శనానందంబునబట్టిగొని చెందు మాద్యముల కొరతలేనిన బాధ్యతదేశభావ్యాలు గొలువారి నుండి మోడను గలము.”

వైరుధ్య మెంతవరకు న్యాయముగా నున్నదో మనముచింతించుము. విదేశములందు నాటకరంగములు సినీమాలు ఎక్కువ అభివృద్ధిలో నుండి విద్యకృతములచే వినిపి వేసారి యున్న పాటలపు నటలకును ఈ దౌర్భాగ్యములకు వేరుకలను వినిపించుటకు కలిగించి దుర్భర భౌతికజీవనముచే ప్రంగియున్న వారినున జ్ఞులకును నూతనవిశ్వాసమును కలిగించి జీవితభారమును తగ్గించు

చున్నవి. మనదేశస్థితి వేరు. మనప్రజలజీవనము వేరు. మనది పరిశ్రామిక జీవనముకాదు. కృత్రిమ మైన భౌతికజీవనముచే ప్రజలు ప్రంగి పోలేరు. పట్టణములందు పల్లెటూరిమి కొంచెము దాటిపోయిన ప్రకృతి తన సన్దేశమునకును కలవున్న భౌతికమైన తిరుగు తాగులూడుచేతను నేత్రోత్సవము చేసి మనమును ఆనందసాగరమున ముంచుటకు సిద్ధముగా నుండుము. ఈ కారణములవల్ల విదేశములందునలే మనదేశమునందు నాటకములు సినీమాలు వివిధవిగా అభివృద్ధి చెందునని చెప్పవీలులేదు. కాని సహజాభివ్యక్తి ప్రభావముచే కృత్రిమ జీవనముతో నాటకము అభివృద్ధి చెందిన చెందవచ్చును.

అన్యదేశములందులే విచిత్ర రంగస్థలములు ప్రజాప్రభోధకరముగా లేనట్లు స్పష్టము. విదేశములందు ప్రజలలో ఆరోగ్యముగాని సాంఘికముగాని రాజకీయముగాని మోసాత్మకతలన్న సినీమా రంగస్థలములమున ప్రజాభిప్రాయము కలుగజేయుటకు ప్రయత్నించెను. పలకాలముచే పీకెరపబడు మాకు రాజకీయముగా రంగస్థలములు వినియోగపడుటకు ప్రభుత్వ సహాయము కలదు. ఇతరవిషయముల సహాయముగొనుటకు నాటక సంఘములు సుముఖములుగా లేవు. ఏలయు నైవిమగ్నములు నుండి విజిల్లు ఏకొంది మందియో దప్ప మిగిలిన నాటకసంఘస్థలములు అక్షరాజ్ఞానముదప్ప జ్ఞానమేమియు లేనివారగుటచే విచారభావములు గాని, ఉన్నతాదర్శములు గాని లేనివారై యితర పెద్ద మనస్సులతో గాని సంఘములతోగాని సంబంధము లేనివారుగా నున్నారు. అన్యదేశములందులే సంఘములు సహితము నైతికముగా నెక్కడదేకందున్నవి చెప్పబడు వీలులేదు. ఇట్టి సభితులతో కూడుకొనిన నాటకసంఘములు సంఘమున కుపకారము చేయుటకునూలుగా ఆపకారమునే చేయుచున్నవి మరియు విద్యార్థి దేశమునందు యువకుల నెడత్రోవలకొద్దినవి నాటకవిద్యయు నిర్మాణము చేయుటకు లోకమునున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో రంగస్థలము దుర్వ్యవస్థముగా ననినందుటకు ఆశ్చర్యము లేదు దుష్ప్రవర్తకులు, జ్ఞానహీనులు నాటకసంఘములనుండి తొలగి, మానవసేవానిరతులును, ఉదార భావములే లేనిగాని రంగస్థలములు గౌరవపథములను ప్రజాప్రభోధకరములు కావాలవు.

ప్రపంచచిత్రకళను సమన్వయపరచి మానవకృత్యమును ఉజ్జ్వలపజేయు రంగస్థలముల నమ్మును పోవుచుండ బాతీయ జ్ఞానాభివృద్ధి కోరుచు రూపొందుచున్నది. సత్కళయైనను ప్రజాగౌరవమును పాత్రము కాని సంఘములజంతుగా, కలములందుగాని జీవులకొనిన ఆదర్శకళాకళానియను. కృత్యగీతాది వాద్యములచే భగవద్దేవతేనునైన దేవదాసీలు పడుపున్న కళలందలి నుటచే ఆకళలు కృతించినవి. కాని భగవదనుగ్రహముగల సంగీతము మాత్రము సంఘమును దుచితస్థాన మలంకరించి అభివృద్ధి చెందుటకు సంతోషదాయకము. ఈ సంగీతము సహితము రంగస్థలమున తృప్తి కరముగ లేదు. సచ్చిదానందాచార్యభావముతో గీయబడిన గడుటచే తెలుగునాడ బాగుగలేవు ప్రత్యేకసీసా(దృశ్యములు) లేనేలేవు. సీసాలేని నాటకప్రదర్శనములు కష్టములు. అట్టియెడ దృశ్యప్రబంధములు యదేకమే నెఱవేరు. రంగస్థలములకు సంబంధించిన వాటియొక్క నాటకరచన, మనసాస్పృశ్యము ప్రదర్శనములమైన నాటకములు చాల జరుగు. భారతదేశము రాకభూమి గలముల సూక్ష్మభివ్యక్తియందులేదు నాయకా నాయకుల పెద్ద జేర్చి యొకనాటకమును రచించి అంద్రవిభావమునాటికి కళలము దెచ్చిపెట్టుచున్నారు. ఈ ప్రకారముగా చిత్రకళాభివృద్ధికి హేతుభూతమైన రంగస్థలములు అయోగ్యలకాస్త్రమే మగుటచే వికసించుటకు భూరుగా ముకుళించుకొని పోవుచున్నవి.

ఇటీవల గొంగల్లు జిల్లాగారు రంగస్థలముల గౌరవ స్థానమునకు దీసికొని రావలెనని చెప్పి పట్టణము నెల్లూరు తెనాలి గుంటూరు తెదావో బుదగముగల పట్టణములలో గొన్ని సభల కేర్పరచి. ఉన్నతాభివ్యక్తి గలవిగాని భావములుగాని లేక విద్యారంభులైన తాము నాటకముల నాడినంత మాత్రముననే రంగస్థలముకు గౌరవము వచ్చుననుకొనుట పట్టిభ్రమయయ్యెను. ఏలయు విద్యాగంధములేని అయోగ్యులు గల సంఘము లందు తేరుట కిచ్చుములేక తమ నాటకప్రదర్శనాకారావలమును నిర్దుష్టములై యొక నాటకసంఘముగా నేర్పడితేగాని ప్రజాప్రభోధముగాని వేమనాచకగంగితాభివ్యక్తియందును దుర్లభసంస్కారములుగాని చేయుటకు వారు పూనుకొనలేదు. ఏలయు, అదర్శములందభిమాన మింకయు లేక కేలము ప్రేక్షకుల విషయముల దృష్టిపరచుటకై మునిగకలైన కేటరులకును, వనవాసముచేయు సీతకును ప్రాత్రాచిత్యమును దేశకాలమును విచారించక బహుమతినిచ్చియు గలలు బాకెట్లు ముంగురులలో విదుర్భక్తినిద్రపులుడు మున్నగు వానిని అంకరించుచున్నారు. మనదేశ పటముల దప్ప మిగిలివారు బడిలో పాఠము ఒప్పగించినటులు పాఠము ఏకరువు పెట్టుచున్నారు.

గురమోదిమైన అభివ్యక్తియు చేయుచో సామగలకు భావమెట్లు తెలియగలదు? ఈసభలకు గల మఱియొక గొప్ప లోపము భావక. స్థలము నిండినతరువాత ప్రేక్షకుల పొఖ్యమును విచారించక ఎక్కువసామ్యుల టిక్కెట్లను విక్రయించెదరు. మరియు ప్రేక్షకుల మోసాత్మకతే యొక్క భావము నాకర్షించుటకు అదర్శముల సంగ్రహాన్ని పాత్రాచిత్యము గలవివిధ విచిత్రములను వివరించేవట్లును విద్యార్థుల సంగీతమును రంగస్థలమున ప్రదేశకళలుచున్నాడు. ఇట్టివిషయముల పాల్పడుటా రెంకటివిద్యావంతులైన వారివలయు కేవలము, నిద్రాస్థులకు కష్టము, సినీమాలుని చెప్పగలసియున్నది.

విద్యుంతులైన వారు ఆకాశిభావమునకు దోసిల్లాగక ప్రజలు జ్ఞానమునై మార్చింపక పోయినను, వారియందు నూతన భావములను ఆకళించుటకు నూతన రసజ్ఞతను కలుగజేయుటకైగాని వారివనోద్యోగమును విషయములను నడుపుతేనికొని తదనుకూలమైన నాటకముల ప్రదర్శించుటగాని భావముల విభింపించుటగాని, రసముల ప్రకటించుటగాని కేలయు కృత్రిమమని చెప్పవలసియుండును. ప్రజలయందు గల విషయాలభివ్యక్తియు, సినీరజ్జితను నియత్నమున పరచి భక్తిజ్ఞానైకాగ్రముల పెంపొందింప జేయు మాత్రభావము. నా, రసజ్ఞతను కలుగజేయునపుడే విద్యాగంధములు గలనాటకసంఘములు ఆదర్శములును సాధకములును కాగలవు. ఇది కేలయు సాంఘికదృష్టితో చేతబడిన సమస్యగాని కాస్త్రమునకు సంబంధించినది కాదు.

ప్రేక్షకుడు.

చెన్న పురి కార్పొరేషను

నోటిసు (370)

ముప్పది సంవత్సరముల యనంతరము సంవత్సరము 1 కి నూటికి రూ 7 ల వంతున వడ్డీ అటునెలల కొకసారిగా నిచ్చు పద్ధతివైన చెన్నపురి కార్పొరేషను వారు ఋణపత్రముల నేర్పాటుచేసినారు. ఈ ఋణము విషయమై పూర్తి పద్ధతులు, వివరములు తెలియగోరువారు ఈదిగు చెవ్రాలు చేసిన వారికి తెలుపబడును.

ఎంతసామ్యును తెండరులను పంపెదరో నదరు మొత్తమునందు నూటికి రు 5 లు చొప్పున సందకారముతో సహా తెండరులను 1922 సంవత్సరం నవంబరు నెల 25 వ తారీఖున మధ్యాహ్నము, చెన్నపురి కార్పొరేషను, కమిషనరుగారికి పంపవలెను.

మంజూరు చేయబడిన మొత్తమును పూర్తిగా 1922 సంవత్సరం డిశంబరు నెల 9 వ తారీఖునగా చెల్లించవలెను.

చెన్న పురి కార్పొరేషను } ఇ. హెచ్. ఎమ్. బావర్. 25-10-1922 } రెవిన్యూ ఆఫీసరు.

క్రొత్త రకం సెల్ ఫిల్లింగు ఫవుంటే పేనాలు 2 రూపాయలు వర్తకులకు 1డజను మీద, 25% కమిషన్ యివ్వబడును. విక్టోరియా డిపో మదరాసు. టైండుచేయబడిన, స్త్రీల పాటలు

Table with 4 columns: Item, Quantity, Price, and Total. Rows include 1 ఖగము 300 పేజీలు, 2 ఖగము 272 పేజీలు, 3 ఖగము 280 పేజీలు, and 4 ఖగము 438 పేజీలు.

కలవత్త, నవంబరు 21.

మన ఆంధ్రదేశమున ఏటేట కొంతకాలముగాని, సంత
త్యగ మండయినగాని, విశ్రాంతిగల బ్రాహ్మణులను, బ్రాహ్మ
ధర్మాభిమానులను, కుటుంబములతో నొకచోటజేరి గ్రంథపఠ
నముచేయించు, సాధనభజనలు, కేశహితకార్యములు చేయించు
ధర్మశ్రీకాండము ౭ ముఖములకు ఒక ఆశ్రమము ఆనందమయమును
ఇందునుగలిగించి ఈకట్టణ కాపుండులను, బ్రాహ్మ ధర్మాశ్రీ
మానులను ఆనందాన్ని పొందు లాభించి నానందమును, వారు
ఇక్కడ కల్లాట్ పేటమిల్ సమాధమున, వారికిల స్థలము
లో, ప్రస్తుతము ఒక యశరము నివేశనమును, సంతోషపూర్వక
ముగా 'బ్రాహ్మసాధనాశ్రమము' నిమిత్తము దానముగా నిచ్చి
యున్నారు. ఇందులో ఒకగృహము నిర్మాణము చేయవలసి
యున్నది. అందుకుగాను కొంతభవనము వావలసియున్నది. 5
చిన్న కుటుంబములు ఏక కాలమునందుండగల గృహము కట్టవలె
నన్న అభిప్రాయము లేల రూపాయలైన నుండవలెను. గనుక ఇట్టి
ఆశ్రమముయొక్క ఆవశ్యకమును గుర్తించినవారందఱును ఈ
గృహనిర్మాణము నిమిత్తమై తమవతోచిన సహాయముచేయు
వేనుచున్నారు. ఎవరు ఏమిచ్చినను కృతజ్ఞతతో స్వీకరింప
బడును. ఎర్రరై నను రు 250 లకు తక్కువగాని చందా నిచ్చిన
యెవల, వారియ్య భవనమునట్టి ఒక గృహముగాని, గృహభా
గముగాని, వారిపేరునే కట్టివబడును. రాజోపు దీక్షింబరు నెలా
ఖండలోపుగా వసూలరు చందా భవనమునట్టి గృహనిర్మాణ
మునకు తగినవిర్వాడు చేయబడును. చాలినంతభవనము రానియెడ
ల, ఒక పల్లకటేరయినను నేనే ఆశ్రమము లెంచుటకు ప్రయ
త్నము చేయబడును. విశ్రాంతిగల బ్రాహ్మజీవీభావులందఱును
ఆశ్రమమునందు నేనుటకు సంసిద్ధుడగుచుండును. ఆశ్రమములో
నేనందలచినవారును, గృహనిర్మాణమునందు చందా నియదలచిన
వారును, తమయభిప్రాయములను నాకు తెలుపగలరుచున్నారు.
రాజమహేంద్రవరం) పాలావర్షపు లక్ష్మీనారాయణ,
20-11-23) బాహుదగ్గరవనాగమడు.

మూటూరి సర్వేశం, మేడ హక్కుదారుడు, వలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

920 పుట)

తామర, తీట, గజ్జికీ మంచిది ఉన్నవి 1-కి 0-కి-0 మాత్రమే. | 5 కులములు గల సీసా 1-కి అరబాలు 0-12-0 మాత్రమే.
అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి టెక్, మదరాసు.

